

Тренінг для осіб, що
впроваджують дружні до
дітей простори в
гуманітарних ситуаціях

Psychosocial Centre

International Federation
of Red Cross and Red Crescent Societies

Funded by
the European Union

World Vision

Тренінг для осіб, що впроваджують дружні до дітей простори в гуманітарних ситуаціях

IFRC Reference Centre for Psychosocial Support
C/O Danish Red Cross Blegdamsvej 27
2100 Copenhagen O
Denmark (Данія)
www.pscentre.org
psychosocial.centre@ifrc.org

World Vision International
Виконавчий офіс
1 Roundwood Avenue Stockley Park
Uxbridge, Middlesex UB11 1FG,
United Kingdom (Сполучене
Королівство)
www.wvi.org

Інструментарій для дружніх до дітей просторів у гуманітарних ситуаціях був розроблений World Vision International та Довідковим центром МФЧХ і ЧП із психосоціальної підтримки.

- Інструментарій для дружніх до дітей просторів у гуманітарних ситуаціях містить:
- Каталог заходів для дружніх до дітей просторів у гуманітарних ситуаціях
- Операційні настанови для впровадження дружніх до дітей просторів у гуманітарних ситуаціях
- Тренінг для осіб, що впроваджують дружні до дітей простори в гуманітарних ситуаціях

Автори: Венді Ейджер (Wendy Ager) та проєктна команда

Проектна команда Луїза Юул Хансен (Louise Juul Hansen), Ерін Джойс (Erin Joyce), Луїза Вінтер-Ларсен (Louise Vinther-Larsen), Ванесса Сарайва (Vanessa Saraiva), Алісон Шафер (Alison Schafer) та Гурвіндер Сінгх (Gurvinder Singh)

Рецензенти: Іа Сюзанна Акаша (Ea Suzanne Akasha), Клер Бек (Claire Beck), Ніколау Енрікеш (Nicolau Henriques), Джеймс Каміра (James Kamira), Кларісс Казаза (Clarisse Kazasa), Лама Маджай (Lama Majaj), Меган Макґрат (Megan McGrath), Фріда Мвебе Моф'я (Frieda Mwebe Mofya), Рідіона Стана (Ridiona Stana)

Цей тренінг було апробовано в Копенгагені за участі представників World Vision, Червоного Хреста і Червоного Півмісяця та Save the Children Denmark. Ми щиро вдячні за цінні зауваження та пропозиції, які допомогли сформувати цей навчальний матеріал.

Підготовка до публікації: Луїза Юул Хансен (Louise Juul Hansen)

Ілюстрації: Джулі Сміт (Julie Smith)

Дизайн: Майкл Моссефін (Michael Mossefin) / Paramedia / 11988, Луїза Юул Хансен (Louise Juul Hansen)

Фото на обкладинці: ©2018 World Vision, фото: Джон Воррен (Jon Warren)

Рекомендоване посилання: Activity Catalogue for Child Friendly Spaces in Humanitarian Settings [Каталог заходів для дружніх до дітей просторів у гуманітарних ситуаціях], World Vision International and IFRC Reference Centre for Psychosocial Support, Copenhagen, 2019

Авторське право: Довідковий центр МФЧХ і ЧП з психосоціальної підтримки

Будь ласка, зверніться до Довідкового центру МФЧХ і ЧП з психосоціальної підтримки, якщо ви бажаєте перекласти або адаптувати будь-яку частину Інструментарію для дружніх до дітей просторів у гуманітарних ситуаціях. Ми будемо раді отримаиваші коментарі, пропозиції і відгуки за адресою: psychosocial.centre@ifrc.org

Зміст

Зміст	4
Вступ до тренінгу.....	7
1. Розвиток цього проекту	7
2. Опис інструментарію	8
3. Інформація для тренерів	9
Розклад першого дня	11
Розклад на 2-й день	12
Розклад на 3-й день	13
День 1.....	14
1. Привітання, знайомство, огляд тренінгу та Інструментарію ДДП	14
1.1. Привітайте учасників і представте першу сесію.	14
1.2. Огляд Інструментарію для дружніх до дітей просторів у гуманітарних ситуаціях (Інструментарій ДДП).	16
1.3. Узгодьте з учасниками правила роботи.	16
2. Діти передусім: Основні принципи створення якісного дружнього до дітей простору	18
2.1. Представлення сесії	18
2.2. Формування контексту.....	18
2.3. Вправа: Основи якісного ДДП	19
Перерва	19
3. Організація дружніх до дітей просторів,	20
3.1. Вправа: ДДП – що, коли і хто?.....	20
4. Формування спроможності.....	22
4.1. Вправа: Карусель.....	22
Ланч.....	24
5. Вступ до тематичних досліджень	25
5.1. Вступ до сесії:	25
5.2. Тематичні дослідження	25
6. ДДП є захищеним і безпечним середовищем для дітей.....	27
6.1. Вступ до сесії	27
6.2. Робота в групі Безпечне та захищене середовище	27
7. Проблеми.....	29
7.1. Визначення пріоритетності проблем.....	29
8. Огляд та підсумки першого дня	31

День 2	32
9. Повернення до роботи	33
9.1. Повернення до роботи, міркування та плани на день	33
10. ДДП забезпечують середовище, що стимулює та підтримує	34
10.1. Вступ до сесії:	34
10.2. Робота в групі	34
Перерва	36
11. ДДП базуються на наявних структурах і потенціалі громади (60 хвилин)	36
11.1. Вступ до сесії:	36
11.2. Робота в групі	36
12. ДДП застосовують повністю партиципативний підхід до проєктування та впровадження (60 хвилин)	38
12.1. Вступ до партиципативного підходу:	38
12.2. Робота в групі	39
Ланч	39
13. ДДП надають або підтримують інтегровані послуги та програми	40
13.1. Вступ до інтегрованих послуг і програм	40
13.2. Вправа-енерджайзер	40
13.3. Робота в групі Інтеграція та встановлення зв'язків між послугами	41
14. Каталог заходів ДДП (60 хвилин)	43
14.1. Представте Каталог заходів ДДП:	43
14.2. Робота в групі	44
Перерва	46
15. Проблеми (30 хвилин)	46
15.1. Огляд проблем	46
16. Огляд та підсумки першого дня	48
День 3	49
17. Повернення до роботи (30 хвилин)	50
18. ДДП забезпечують інклюзивне та недискримінаційне середовище (60 хвилин)	51
18.1. ДДП забезпечують інклюзивне та недискримінаційне середовище	53
18.2. Робота в групі 1: Інклюзія та відсутність дискримінації	53
18.3. Робота в групі 2: Інклюзія та відсутність дискримінації	54
Перерва	54
19. Підсумки навчання (30 хвилин)	55
20. Організація структурованих заходів (60 хвилин)	57

20.1.	Форма планування заходу	57
20.2.	Вступ до сесії:	58
20.3.	Групова робота – планування сесій	58
20.4.	Прогулянка галереєю	59
Ланч		59
21. Моніторинг та оцінювання		60
21.1.	Вступ до сесії:	60
21.2.	Робота в групі	61
Перерва		62
22. Проблеми		63
23. Подальші кроки – рефлексія та навчання (30 хвилин)		64
24. Оцінювання тренінгу та завершення (30 хвилин)		65

Вступ до тренінгу

I. Розвиток цього проекту

Посібник «*Дружній до дітей простір у гуманітарних ситуаціях*» був розроблений Референс-центром психосоціальної підтримки Міжнародної федерації товариств Червоного Хреста і Червоного Півмісяця (МФЧХ і ЧП) та організацією World Vision International (WVI).

Стратегія МФЧХ і ЧП щодо запобігання, пом'якшення наслідків та реагування на насильство містить стратегічні напрямки інтеграції запобігання насильству в програми готовності до надзвичайних ситуацій, реагування на них та відновлення. Стратегія також встановлює бачення, в якому пріоритетом є безпека дітей та молоді. Необхідність боротьби з насильством у надзвичайних ситуаціях також підкріплюється *Резолюцією Руху Червоного Хреста і Червоного Півмісяця щодо сексуального та гендерного насильства в надзвичайних ситуаціях (2015)*, кількома зобов'язаннями Міжнародної конференції 2015 року, *Принципами і правилами надання гуманітарної допомоги Червоного Хреста і Червоного Півмісяця, Планом і бюджетом МФЧХ і ЧП на 2016-2020 роки*, а також *Планом дій МФЧХ і ЧП у сфері захисту дітей на 2015-2020 роки*.

WVI — це організація, що дбає про потреби дітей і прагне підтримувати найбільш уразливих дітей у світі. У новій стратегії «Our Promise 2030» (Наша обіцянка 2030) визначається місія WVI та її відданість Цілям сталого розвитку. Зокрема, стратегія передбачає цілеспрямоване розширення діяльності в кризових контекстах і важкодоступних районах, щоб дістатися найбільш уразливих дітей у світі. WVI нещодавно запустила кампанію «Світ має об'єднатися, щоб покласти край насильству над дітьми» (It Takes a World to End Violence Against Children), яка об'єднує зусилля всесвітнього партнерства в сфері просування, збору коштів та реалізації програм, щоб позитивно вплинути на життя мільйонів дітей шляхом припинення насильства. Крім того, ґрунтуючись на попередніх дослідженнях, проведених WVI та Колумбійським університетом щодо ефективних і якісних програм створення дружніх до дітей просторів (ДДП), та їхнього впливу, WVI визнала необхідність оновлення, перегляду та переформулювання польових інструкцій для програм ДДП. Потреба в такому посібнику була підтверджена багатьма представництвами на місцях, де WVI реалізує поточні гуманітарні програми реагування.

Ключовим аспектом запобігання насильству в надзвичайних ситуаціях є захист дівчаток і хлопчиків від фізичного, сексуального та психосоціального насильства за ознакою статі, а також від нехтування. Насильство щодо дітей, у тому числі найбільш маргіналізованих, постійно виявляється в надзвичайних ситуаціях по всьому світу. Щоб зменшити ризик насильства над дітьми в надзвичайних ситуаціях і сприяти їхньому психосоціальному благополуччю, підхід ДДП є одним із заходів, який найчастіше використовується багатьма гуманітарними організаціями, включаючи WVI та МФЧХ і ЧП.

ДДП — це «простори, створені та організовані за принципами участі, де діти, постраждалі від природних катастроф або збройних конфліктів, можуть перебувати у безпечному середовищі, в якому реалізуються інтегровані програми, що включають ігри, відпочинок, освіту, охорону здоров'я, психосоціальну підтримку та/або надається інформація про доступні послуги й підтримку». Загалом, дружні до дітей простори (ДДП) розглядаються як коротко- або середньострокова програмна відповідь і дуже часто функціонують у наметах та/або тимчасових спорудах (UNICEF, 2009, A Practical Guide for Developing Child Friendly Spaces [Практичний посібник зі створення дружніх до дітей просторів]).

Мінімальний стандарт для ДДП, визначений у Мінімальних стандартах захисту дітей у гуманітарній діяльності (що використовуються разом зі стандартами Sphere), полягає в

наступному: Усі діти та молодь повинні мати доступ до дружніх до дітей просторів (ДДП), які підтримуються громадою та забезпечують структуровані заходи в безпечному, дружньому до дітей, інклюзивному середовищі, що стимулює.

Проте характер програм ДДП у гуманітарних відповідях поступово змінюється: досліджуються способи їх розширення шляхом включення елементів неформальної освіти, розвитку життєвих навичок і професійної підготовки молоді. Це часто призводить до плутанини щодо проектування ДДП і їхнього первинного призначення. Саме тому надзвичайно важливо розробити керівні принципи, що ґрунтуються на доказах, які закладатимуть основу програмування ДДП. Це дозволяє в майбутньому додавати інші компоненти залежно від контексту, потреб громади та фінансових можливостей для розширення програм ДДП. Такі програми з часом можуть еволюціонувати та трансформуватися в інші типи ініціатив.

2. Опис інструментарію

Інструментарій для дружніх до дітей просторів у гуманітарних умовах містить набір матеріалів, покликаних допомогти керівникам і фасилітаторам/аніматорам у створенні та впровадженні якісних ДДП. Ці ресурси спрямовані на захист дітей від шкоди, сприяння психосоціальному благополуччю та залучення потенціалу громади та осіб, які здійснюють догляд за дітьми.

Інструментарій для дружніх до дітей просторів у гуманітарних умовах охоплює:

- Поточний тренінг для осіб, що впроваджують дружні до дітей простори у гуманітарних ситуаціях;
- Операційні настанови для впровадження дружніх до дітей просторів у гуманітарних ситуаціях
- Каталог заходів для дружніх до дітей просторів у гуманітарних ситуаціях.

Це триденний тренінг для менеджерів і координаторів ДДП, яке охоплює проблеми, пов'язані зі створенням та впровадженням якісних дружніх до дітей просторів у різноманітних умовах. Використовуючи різні тематичні дослідження, учасники тренінгу знайомляться з реалістичними вимогами та навчаються знаходити практичні рішення для вирішення проблем у цій сфері. Навчання базується на матеріалах з Операційних настанов для впровадження дружніх до дітей просторів у гуманітарних ситуаціях та Каталогу заходів для дружніх до дітей просторів у гуманітарних ситуаціях.

У документі узагальнено ключові підходи до захисту дітей та сприяння їхньому психосоціальному благополуччю. Він призначений для менеджерів і фасилітаторів дружніх до дітей просторів (ДДП). Документ складається з чотирьох розділів, які охоплюють такі аспекти створення та впровадження якісного ДДП: вступ до впровадження дружніх до дітей просторів,

- організація дружніх до дітей просторів,
- інформація для фасилітаторів ДДП,
- взаємодія з піклувальниками та членами громади.

Документ містить матеріали переважно для фасилітаторів/аніматорів, відповідальних за реалізацію заходів у дружньому до дітей просторі (ДДП): він охоплює широкий спектр простих у використанні ресурсів, зокрема сесії для відкриття, завершення та перегляду програми заходів.

- Він містить набір із семи тематичних воркшопів, які стосуються ключових аспектів психосоціального благополуччя дітей. Ці ресурси охоплюють структуровані заходи, які можна використовувати послідовно протягом певного періоду, але вони також є

гнучкими, тож можуть застосовуватися як окремі сесії у разі нерегулярного відвідування ДДП.

- Заходи здебільшого призначені для дітей віком від 6 до 18 років, при цьому в додатках також подано додаткові матеріали для заходів, орієнтованих на дітей молодшого віку, старшого віку та підлітків.

3. Інформація для тренерів

Цей тренінг розроблений для тренерів, які володіють практичними знаннями щодо дружніх до дітей просторів і мають досвід фасилітації психосоціальних тренінгів. Вони повинні мати добрі комунікативні навички та почуватися впевнено у висвітленні тем, що охоплюються під час навчання. Важливо, щоб у процесі тренінгу вони відображали цінності інклюзії та недискримінації. Це означає, що вони повинні вміти:

- слухати учасників, розуміти їх без переривання, оцінювання чи осуду сказаного
- керувати груповими процесами у недискримінаційний спосіб
- спілкуватися конструктивно та з повагою, звертаючи увагу на доречність мови, постави, жестів і міміки
- бути гнучкими та чуйними, адаптувати заходи за потреби
- захищати точки зору меншин
- підтримувати динаміку обговорення, але обмежувати власні висловлювання, щоб надати більше часу іншим
- бути чутливими до невисловлених почуттів
- виявляти емпатію
- дозволяти людям приймати власні рішення і не приймати рішень за них
- бути готовими брати участь у заходах, коли це потрібно

Учасниками цього тренінгу будуть особи, які впроваджують дружні до дітей простори (ДДП) у гуманітарних ситуаціях. Мета тренінгу:

- посилити інтеграцію мінімальних стандартів і механізмів захисту дітей у процес управління та впровадження якісних ДДП;
- зміцнити спроможність планувати та впроваджувати діяльності в ДДП з метою підтримки психосоціального благополуччя дітей;
- сприяти впровадженню найкращих практик, які враховують вік, гендер і рівень спроможності в різних контекстах, де функціонують ДДП;
- надати учасникам можливість взаємного навчання в безпечному середовищі.

Для тренерів важливо заохочувати учасників вести обговорення якомога конкретніше та практичніше, а також підтримувати відкритий діалог про реальні проблеми, з якими вони стикаються у своїй роботі. Цей тренінг є можливістю поділитися труднощами й проблемами, а також знайти можливі рішення разом.

Тренери повинні ознайомитися з усіма трьома ресурсами з інструментарію ДДП. Сюди входить ознайомлення з Операційними настановами для впровадження дружніх до дітей просторів у гуманітарних ситуаціях, Каталогом заходів для дружніх до дітей просторів у гуманітарних ситуаціях, а також із цим Тренінгом для осіб, що впроваджують дружні до дітей простори в гуманітарних ситуаціях.

Тренінг передбачає використання різноманітних методів навчання та способів опрацювання матеріалів, які допомагають учасникам підтримувати зацікавленість і засвоювати нові знання. Для кожної теми підготовлено слайди PowerPoint і навчальні матеріали. Сесії містять:

- цілі сесії;
- нотатки для тренера із зазначенням необхідної підготовки до сесії;
- вступ, який допомагає тренеру задати контекст, представити тему та мотивувати учасників до навчального процесу;
- інструкції щодо проведення діяльностей і групових вправ, які відповідають цілям сесії;
- запитання для обговорення та ключові пункти або повідомлення, які допомагають тренеру спрямовувати дискусію з теми.

Також є три тематичні дослідження (див. додаток 2), які представляють різні типи середовищ для функціонування дружніх до дітей просторів. У ідеалі ці дослідження слід надіслати учасникам до початку тренінгу, щоб вони мали змогу ознайомитися з ними заздалегідь.

До початку тренінгу тренери також повинні підготувати друковані або електронні примірники Операційних настанов для впровадження дружніх до дітей просторів у гуманітарних ситуаціях та Каталогу заходів для дружніх до дітей просторів у гуманітарних ситуаціях для учасників.

Оптимальна кількість учасників — 20 осіб.

Програма тренінгу

Розклад першого дня

Час	Тривалість	Сесії
08:00-08:30	30	Прибуття – реєстрація
08:30-09:30	30	Сесія 1: Привітання, знайомство, огляд тренінгу та інструментарію ДДП
09:30-10:30	60	Сесія 2: Діти передусім: Основні принципи створення якісного дружнього до дітей простору
10:30-10:45	15	Кава-брейк
10:45-11:45	60	Сесія 3: Створення дружнього до дітей простору
11:45-12:45	60	Сесія 4: Формування спроможності
12:45-13:45	60	Ланч
13:45-14:15	30	Сесія 5: Вступ до тематичних досліджень
14:15-14:30	15	Кава-брейк
14:30-15:30	60	Сесія 6: ДДП є захищеним і безпечним середовищем для дітей.
15:30-16:00	30	Сесія 7: Проблеми
16:00-16:30	30	Підбиття підсумків і завершення першого дня

Розклад на 2-й день

	Тривалість	День 2
08.30-09.00	30	Сесія 9: Повернення до роботи
09.00-10.00	60	Сесія 10: ДДП забезпечують середовище, що стимулює та підтримує
10.00-10.15	15	Кава-брейк
10.15-11.15	60	Сесія 11: ДДП базуються на наявних структурах і потенціалі громади
11.15-12.15	60	Сесія 12: ДДП застосовують повністю партиципативний підхід до проектування та впровадження
12.15-13.15	60	Ланч
13.15-14.15	60	Сесія 13: ДДП надають або підтримують інтегровані послуги та програми
14.15-14.30	15	Кава-брейк
14.30- 15.30	60	Сесія 14: Каталог заходів ДДП
15.30-16.00	60	Сесія 15: Проблеми
16.00-16.30	60	Сесія 16: Підбиття підсумків і завершення другого дня

Розклад на 3-й день

	Тривалість	День 3
08.30-09.00	30	Сесія 17: Повернення до роботи
09.00-10.00	60	Сесія 18: ДДП забезпечують інклюзивне та недискримінаційне середовище
10.00-10.15	15	Кава-брейк
10.15-10.45	30	Сесія 19: Підсумки навчання
10.45-11.45	60	Сесія 20: Організація структурованих заходів
11.45-12.45	60	Ланч
12.45-14.00	75	Сесія 21: Моніторинг та оцінювання
14.00-14.15	15	Кава-брейк
14.15-14.45	30	Сесія 22: Проблеми
14.45-15.15	30	Сесія 23: Подальші кроки – рефлексія та навчання
15.15-15.45	30	Сесія 24: Оцінювання тренінгу та завершення

День I

I. Привітання, знайомство, огляд тренінгу та Інструментарію ДДП

	<ul style="list-style-type: none"> Привітати учасників тренінгу та сформулювати спільне розуміння цілей навчання. Створити позитивне та безпечне навчальне середовище. 		60 хвилин		<ul style="list-style-type: none"> Список учасників для реєстрації Іменні бейджі Матеріали Інструментарію ДДП (електронні або друковані примірники Операційних настанов для впровадження дружніх до дітей просторів у гуманітарних ситуаціях та Каталогів заходів для дружніх до дітей просторів у гуманітарних ситуаціях) Стікери і ручки Програма тренінгу (примірники) Папір для фліпчарту та маркери
---	--	---	-----------	---	--

Примітка для тренера:

- До початку тренінгу напишіть заголовок «проблеми» на аркуші паперу для фліпчарту та прикріпіть його на стіну. Обов'язково записуйте всі проблеми, пов'язані зі створенням або управлінням ДДП, які згадуватимуться протягом тренінгу, на цьому аркуші. Цей список стане основою для обговорення під час сесій 7, 14 і 20.
- Будьте присутні на місці за пів години до початку привітання та знайомства, щоб учасники встигли прибути, зареєструватися, отримати іменні бейджі та необхідні матеріали.

I.1. Привітайте учасників і представте першу сесію.

- Слайд РРТ 1: Титульна сторінка
- Слайд РРТ 2: Привітання та знайомство
- Слайд РРТ 3: Огляд сесії I
- Привітання учасників і представлення тренерів
- Проведення вправи для знайомства
- З'ясування очікувань учасників щодо тренінгу
- Представлення тренінгу
- Ознайомлення з Інструментарієм ДДП
- Узгодження правил роботи під час тренінгу.

Зробіть особисте вступне слово до тренінгу, поділіться інформацією про свій професійний досвід і поясніть, чому ви вважаєте цю тему важливою.

1. Проведіть вправу для знайомства, щоб дати учасникам можливість краще познайомитися, наприклад, «експрес-знайомства».

- Слайд РРТ 4: Експрес-знайомства

- Попросіть учасників протягом трьох хвилин познайомитися з трьома різними людьми (по одній хвилині на кожного). Використовуйте таймер на мобільному телефоні та попереджайте, коли час переходити до наступної людини.
- Після завершення попросіть кожного коротко представити останню людину, з якою вони познайомилися.

2. Коротко з'ясуйте очікування учасників щодо тренінгу.

- Слайд РРТ 5: Очікування

Попросіть кожного учасника написати три очікування на стікерах, по одному на кожному. Дайте їм п'ять хвилин на виконання завдання. Після цього попросіть прикріпити стікери на фліпчарт.

Згрупуйте очікування за темами та, працюючи в загальному колі, поставте уточнювальні запитання. Поясніть, які з очікувань не зможуть бути реалізовані, якщо вони виходять за рамки тренінгу.

3. Озвучте навчальні цілі тренінгу.

- Слайд РРТ 6: Навчальні цілі

- посилити інтеграцію мінімальних стандартів і механізмів захисту дітей у процес управління та впровадження якісних ДДП;
- зміцнити спроможність планувати та впроваджувати діяльності в ДДП з метою підтримки психосоціального благополуччя дітей;
- сприяти впровадженню найкращих практик, які враховують вік, гендер і рівень спроможності в різних контекстах, де функціонують ДДП;
- надати учасникам можливість взаємного навчання в безпечному середовищі.

4. Пройдіться програмою тренінгу на наступні три дні та поясніть загальну послідовність запланованих заходів.

- РРТ 7, 8 та 9: Триденна програма тренінгу

Поясніть також, що однією з ключових особливостей цього тренінгу є виділення часу щодня для обговорення проблем, пов'язаних зі створенням і управлінням дружнім до дітей простором

(ДДП). Зверніть увагу на фліпчарт на стіні з написом «проблеми». Поясніть, що коли протягом дня хтось згадуватиме про певну проблему, ви будете його записувати на фліпчарті. Ці проблеми будуть обговорені, і, за можливості, буде запропоновано рішення.

І.2. Огляд Інструментарію для дружніх до дітей просторів у гуманітарних ситуаціях (Інструментарій ДДП).

- Слайд РРТ І0: Інструментарій для дружніх до дітей просторів у гуманітарних ситуаціях

Інструментарій ДДП складається з трьох частин:

- Каталог заходів для дружніх до дітей просторів у гуманітарних ситуаціях.
- Операційні настанови для впровадження дружніх до дітей просторів у гуманітарних ситуаціях
- Поточний тренінг для осіб, що впроваджують дружні до дітей простори у гуманітарних ситуаціях;

Каталог заходів ДДП містить матеріали переважно для фасилітаторів/аніматорів, відповідальних за реалізацію заходів у ДДП:

- У ньому представлено широкий вибір зручних у використанні ресурсів, зокрема сесії для відкриття, завершення та перегляду програми заходів.
- Він містить набір із семи тематичних воркшопів, які стосуються ключових аспектів психосоціального благополуччя дітей. Ці матеріали пропонують структуровані заходи, розраховані на певний період часу, але водночас є гнучкими, тому їх можна використовувати як окремі сесії у випадках нерегулярного відвідування ДДП.

Операційні настанови для впровадження дружніх до дітей просторів у гуманітарних ситуаціях узагальнюють ключові підходи до захисту дітей та сприяння їхньому психосоціальному благополуччю. Вони призначені для менеджерів ДДП і фасилітаторів/аніматорів ДДП. Документ містить чотири розділи, які охоплюють такі аспекти створення та впровадження якісного дружнього до дітей простору:

- Вступ до ДДП
- Створення дружнього до дітей простору
- Інформація для фасилітаторів/аніматорів ДДП
- Робота з піклувальниками та членами громади.

Цей Тренінг для осіб, що впроваджують дружні до дітей простори в гуманітарних ситуаціях базується на Операційних настановах для впровадження дружніх до дітей просторів у гуманітарних ситуаціях та Каталозі заходів ДДП, і орієнтований на програмних менеджерів. Поясніть, що приклади заходів із Каталогу заходів ДДП включені до більшості сесій.

І.3. Узгодьте з учасниками правила роботи.

Див. запропоновані правила нижче. Запишіть погоджені правила на аркуші фліпчарту й додайте інші за потреби. Розмістіть список на стіні на весь період проведення тренінгу.

Мобільні телефони повинні бути переведені в беззвучний режим — з поваги до інших.

Пунктуальність має значення. Тренінг може починатися й завершуватися вчасно, якщо всі вчасно повертаються після перерв і обіду.

Поважайте того, хто говорить, і не говоріть одночасно з іншими.

Усі запрошуються до обміну досвідом — це створює відчуття причетності до процесу. Водночас ніхто не зобов'язаний ділитися особистими історіями.

Якщо хтось ділиться досвідом, важливо виявляти повагу й утримуватися від оцінювання.

Основні правила можуть містити таке:

- ✓ Мобільні телефони повинні бути переведені в беззвучний режим — з поваги до інших.
- ✓ Пунктуальність має значення. Тренінг може починатися й завершуватися вчасно, якщо всі вчасно повертаються після перерв і обіду.
- ✓ Поважайте того, хто говорить, і не говоріть одночасно з іншими.
- ✓ Усі запрошуються до обміну досвідом — це створює відчуття причетності до процесу. Водночас ніхто не зобов'язаний ділитися особистими історіями.
- ✓ Якщо хтось ділиться досвідом, важливо виявляти повагу й утримуватися від оцінювання.

2. Діти передусім: Основні принципи створення якісного дружнього до дітей простору

- Визначити ключові характеристики якісного ДДП

60 хвилин

- Папір
- Ручки
- Фліпчарт
- Маркери

2.1. Представлення сесії

Ми поговоримо про роль дружніх до дітей просторів (ДДП) у гуманітарному реагуванні та обговоримо основи концепції ДДП.

- Слайд РРТ 11: Сесія 2
- Слайд РРТ 13: Вступ до сесії 2

2.2. Формування контексту

Сформулюйте контекст тренінгу, зосередившись на серйозних загрозах, із якими стикаються діти під час криз, та на перевагах дружніх до дітей просторів (ДДП) як відповіді на ці проблеми. Зробіть коротку презентацію, використовуючи ці нотатки:

Діти в гуманітарних ситуаціях стикаються з величезною кількістю загроз їхній безпеці та благополуччю, які можуть мати потенційно руйнівний вплив на їхній розвиток. У надзвичайних ситуаціях, таких як конфлікти і стихійні лиха, діти можуть зазнати руйнування своїх громад; вимушеного переміщення з домівок, шкіл і громад; розлуки з близькими або втрати близьких; позбавлень і травм.

Багато дітей сьогодні змушені переїжджати через затяжні кризові ситуації — як у супроводі піклувальників, так і без них — і багато з них наражаються на ризик вербування до збройних формувань, переживання травматичних подій, фізичного та гендерно зумовленого насильства, а також психологічного насильства. Гарантування безпеки дітей, підтримка та збереження їхнього психосоціального благополуччя є першочерговим завданням у надзвичайних ситуаціях.

Дружні до дітей простори (ДДП) — це підхід, який застосовують гуманітарні організації, щоб розширити доступ дітей до безпечного середовища та сприяти їхньому психосоціальному благополуччю. Деякі програми ДДП можуть зосереджуватись на неформальній освіті або інших потребах, що стосуються конкретного контексту, в якому перебувають діти. Однак усі ДДП прагнуть забезпечити безпечний простір, де діти можуть збиратися разом, грати, відпочивати, висловлювати себе, відчувати підтримку та опановувати навички, необхідні для подолання труднощів, з якими вони стикаються.

ДДП є важливою складовою систем захисту дітей, особливо у вразливих або важкодоступних умовах, де формальні системи підтримки можуть бути відсутні. Водночас часто існують неформальні механізми захисту, на які можна спиратися, зокрема жіночі мережі, родини та традиційні структури.

2.3. Вправа: Основи якісного ДДП

1. Поясніть: На початку нашого воркшопу ми присвяtimo трохи часу роздумам над власним досвідом, пов'язаним із дружніми до дітей просторами (ДДП). Виходячи з того, що ви бачили (незалежно від вашої ролі), що, на вашу думку, є основоположним для якісного ДДП? Тобто, якщо хтось, хто не має жодного стосунку до гуманітарної сфери, запитав би вас про ключові риси успішного ДДП — що б ви відповіли?
2. Поясніть, що на першу частину вправи надається п'ять хвилин.
3. Роздайте всім папір і ручки та попросіть учасників (працюючи індивідуально) виконати таке завдання:

- Слайд РРТ 13: Сесія 2: Вправа

- Намалюйте коло на своєму аркуші.
- Тепер поміркуйте про основні принципи або ключові характеристики ДДП. Якщо ви визначили три, розділіть коло на три частини — як шматки пирога. Розділіть коло на стільки сегментів, скільки принципів ви виокремили.
- Впишіть кожен принцип в окремий сегмент.

Тепер попросіть учасників повернутися до свого сусіда та поділитися тим, як вони описали основні принципи якісного ДДП. Запропонуйте кожній парі обговорити, які схожі риси та відмінності вони помітили в тому, що виділив кожен із них. Приділіть цьому приблизно 15 хвилин.

Після цього запросіть усіх до обговорення в загальному колі. Намалюйте велике коло на аркуші фліпчарту та зафіксуйте в ньому ключові характеристики, які назвали учасники. Приділіть приблизно 15 хвилин збору різноманітних думок від групи. Намагайтеся записувати пропозиції так, щоб пов'язані між собою ідеї були згруповані разом.

Переконайтеся, що в обговоренні охоплено такі ключові пункти:

- Слайди РРТ 14, 15 і 16: Сесія 2: Ключові матеріали (1- 3)

Підведіть підсумок, підкресливши важливість захисту дітей та сприяння їхньому благополуччю під час криз. Ставити дітей на перше місце означає, що як гуманітарні працівники ми зобов'язані забезпечувати високі стандарти під час планування та впровадження ДДП.

П Е Р Е Р В А

3. Організація дружніх до дітей просторів,

- Описати функції, різноманітні формати розміщення та цільові групи населення, які користуються ДДП.
- Визначити ключові питання, пов'язані з вибором і облаштуванням місця для ДДП.

60 хвилин

- Папір
- Ручки
- Фліпчарт
- Маркери

Поясніть учасникам: Ця сесія присвячена функціям дружнього до дітей простору (ДДП). Ми розглянемо «що», «коли» і «хто» у контексті ДДП.

- Слайд РРТ 17: Сесія 3

3.1. Вправа: ДДП – що, коли і хто?

1. Розділіть учасників на три малі групи. Завдання кожної групи — підготувати п'ятихвилинну презентацію на свою тему:

- Група 1 готує презентацію з поясненням, що таке ДДП.
- Група 2 готує презентацію з поясненням, коли впроваджується ДДП
- Група 3 готує презентацію з поясненням, хто, найімовірніше, користується ДДП.

- Слайд РРТ 18: Сесія 3: Вправа

2. Ось орієнтовні вказівки для презентацій кожної групи:

- Слайд РРТ 19: Сесія 3 — Презентація групи 1

Група 1

- Спробуйте сформулювати в одному реченні, що таке ДДП.
- Які цілі зазвичай має ДДП?
- Які види діяльності зазвичай проводяться в ДДП?
- Які можуть виникати проблеми при виборі місця та облаштуванні простору для ДДП?

Група 2

- Слайд РРТ 20: Сесія 3 — Презентація групи 2

- Спробуйте сформулювати в одному реченні, коли використовується ДДП.
- ДДП використовуються для реагування на гуманітарні кризи на різних етапах. Опишіть, як ДДП застосовуються на різних етапах реагування.
- Які можуть бути проблеми, пов'язані з типом обраного місця та необхідним обладнанням?

Група 3

- Слайд РРТ 21: Сесія 3 — Презентація групи 3

- ✓ Спробуйте сформулювати в одному реченні, хто користується ДДП.
 - ✓ Опишіть різні групи вразливих дітей, які можуть відвідувати ДДП.
 - ✓ Які члени громади можуть також користуватися ДДП?
 - ✓ Які можуть виникати проблеми під час вибору та облаштування місця, яке буде відповідати потребам дітей і членів громади, що користуються ДДП?
3. Дайте групам 15 хвилин на підготовку презентації. Надайте їм фліпчарт і маркери, якщо вони хочуть використати їх у своїй презентації. Кожна група також має визначити, хто буде представляти результати.
 4. Запросіть кожную групу по черзі презентувати свої напрацювання.
 5. Використайте матеріали з розділу 1 Операційних настанов для впровадження ДДП у гуманітарних ситуаціях, де йдеться про те, що таке ДДП, коли їх використовують і хто ними користується, — щоб перевірити, чи охопили учасники основні пункти у своїх презентаціях. Доповніть те, що, можливо, було пропущено.

Скористайтесь одним або кількома фото зі слайдів РРТ 24–26 (або іншими, якщо є в тренерів), щоб заохотити обговорення теми вибору та облаштування місць для ДДП. Попросіть учасників поділитися враженнями: що вони думають про місце проведення або обладнання?

3. Використайте матеріали розділу 2 Операційних настанов для ДДП у гуманітарних ситуаціях як базу для обговорення теми вибору та облаштування місця для ДДП.
4. На завершення сесії запитайте, чи є ще проблеми, пов'язані зі створенням ДДП, які учасники хотіли б додати до фліпчарту «проблеми».

- Слайди РРТ 22, 23 і 24
- Розділи 1 і 2 Операційних настанов для ДДП у гуманітарних ситуаціях

4. Формування спроможності

 <ul style="list-style-type: none"> Визначити ключові аспекти формування спроможності, пов'язані з ДДП 	 60 хвилин	 <ul style="list-style-type: none"> Шість підготовлених аркушів для фліпчарту Маркери
--	---	--

Примітка для тренера

Перед початком сесії підготуйте шість аркушів фліпчарту з такими запитаннями (по одному запитанню на аркуш):

- Станція 1: Які ролі потрібні для управління та впровадження ДДП?
- Станція 2: Які ключові елементи процесу відбору персоналу?
- Станція 3: Яке навчання є необхідним для менеджерів ДДП?
- Станція 4: Яке навчання є необхідним для фасилітаторів/аніматорів?
- Станція 5: Які ключові навички фасилітації мають бути у фасилітаторів/аніматорів?
- Станція 6: Які основні характеристики якісного нагляду та наставництва?

Якщо можливо, підготуйте шість столів і розмістіть на кожному аркуш фліпчарту – по одному на стіл, а також багато маркерів. Ці столи будуть «станціями» для цієї сесії. Якщо немає можливості використати столи, знайдіть інший спосіб позначити шість окремих зон у тренінговому просторі. Бажано, щоб кожна станція була розташована так, щоб на фліпчартах

- Слайд РРТ 25: Сесія 4

було зручно писати.

4.1. Вправа: Карусель

- Слайди РРТ 26 Сесія 4: Шість станцій у форматі каруселі

Примітка для тренера

На виконання вправи у форматі каруселі передбачено загалом 30 хвилин. Як фасилітатори, не дозволяйте, щоб це тривало довше. Часовий тиск додає динаміки, а також дає змогу наступним групам доповнювати вже зібрані відповіді. Коли групи дійдуть до п'ятої чи шостої станції, час на виконання можна скоротити до 2–3 хвилин.

Примітка для тренера:

Скористайтеся матеріалами з розділу 2 Операційних настанов для дружніх до дітей просторів у гуманітарних ситуаціях щодо добору, перевірки та відбору персоналу, а також супервізії й навчання, щоб переконатися, що учасники охопили основні пункти.

1. Вступ до сесії:

Сесія має таку структуру:

- Робота малих груп у форматі каруселі
 - Обговорення реалій формування спроможності в польових умовах
2. Поясніть, що в каруселі учасники працюють у малих групах і пересуваються від однієї станції до іншої, обговорюючи кожне завдання по черзі. Сьогодні у нас шість станцій у каруселі!
 3. Організуйте учасників у шість груп. Намагайтеся зробити так, щоб у групах були нові поєднання учасників, які ще не працювали разом.
 4. Поясніть, що до числа людей, які можуть працювати в ДДП, входять співробітники, фасилітатори/аніматори та волонтери. У деяких контекстах ці функції чітко розділені: – наприклад, співробітники займаються організацією роботи простору та загальним управлінням, тоді як фасилітатори й волонтери більше залучені до проведення заходів із дітьми. Але в інших умовах ці ролі можуть поєднуватися — одна особа може виконувати кілька функцій. Під час цієї сесії ми прагнемо визначити ключові аспекти формування спроможності в контексті ДДП.
 5. Попросіть кожну групу розпочати з окремої станції, відповідно до таких тематичних напрямів:
 - Ролі персоналу ДДП
 - Набір персоналу
 - Тренінг для менеджерів
 - Тренінг для фасилітаторів
 - Фасилітаційні навички фасилітаторів ДДП
 - Супервізія та наставництво
 6. Поясніть, що на кожній станції є аркуш паперу із запитанням угорі. Скажіть: Ми встановимо таймер, щоб ви працювали динамічно та зберігали мотивацію! На кожній станції ви працюєте лише п'ять хвилин. Протягом цього часу запишіть свої відповіді на запитання.
 7. Ми повідомимо, коли час переходити до наступної станції. (Фасилітатори можуть скористатися таймером на мобільному телефоні.) Поясніть учасникам: Після завершення першого кола на станціях вже будуть відповіді попередньої групи, тож просто додавайте свої думки або коментуйте те, що вже написано.
 8. Коли всі групи пройдуть через усі шість станцій, виділіть кілька хвилин для того, щоб кожна група представила фінальний перелік відповідей на своє запитання.
 9. Як завершальну вправу проведіть обговорення того, якою є реальність для учасників у сфері формування спроможності в їхній професійній діяльності.

- Слайд РРТ 28: Обговорення реального стану формування спроможності в польових умовах

Приділіть цьому приблизно 15 хвилин. Заохочуйте учасників до обговорення розриву між тим, що вони ідеально хотіли б реалізувати, і тим, що насправді можливо у польових умовах.

Наприклад, не завжди легко знайти фасилітаторів ДДП із необхідним набором навичок. Також може бути складно забезпечити належний рівень супервізії для фасилітаторів, щоб вони могли якісно виконувати свою роботу.

Менеджерів можуть наймати для управління проектами та бюджетами, але вони не обов'язково мають достатній досвід у взаємодії з дітьми. Усе це ускладнює впровадження ефективної, добре підтриманої програми ДДП, яка справді сприяє добробуту дітей, що її відвідують.

Л А Н Ч

5. Вступ до тематичних досліджень

 <ul style="list-style-type: none"> Пояснити, як тематичні дослідження будуть використовуватись упродовж тренінгу 	 30 хвилин	 <ul style="list-style-type: none"> Тематичні дослідження (примірники)
---	---	--

5.1. Вступ до сесії:

- Слайд РРТ 28: Сесія 5

- Заохочуйте учасників до обговорення розриву між тим, що вони ідеально хотіли б реалізувати, і тим, що насправді можливо у польових умовах. Це коротка сесія, мета якої — перевірити, чи учасники розуміють ключові відмінності між трьома тематичними дослідженнями. Це важливо, оскільки впродовж наступних кількох днів вони часто використовуватимуть ці тематичні дослідження.
- Проведіть вправу-енерджайзер, оскільки ця сесія проходить одразу після обіду. Оберіть веселий захід з Каталогу заходів ДДП.
- Поверніться до змісту сесії. Поясніть, що вона має таку структуру:
 - Вступ до трьох тематичних досліджень, які представляють різні типи контекстів, у яких створюються ДДП у відповідь на гуманітарні кризи.
 - Інформація щодо групової роботи в наступних сесіях.

5.2. Тематичні дослідження

- Перевірте, чи всі учасники отримали примірники тематичних досліджень до початку тренінгу. Якщо хтось не отримав — надайте примірники зараз. Дайте кілька хвилин, щоб усі мали змогу перечитати матеріал.
- Поясніть, що ці тематичні дослідження відображають різноманітні умови, в яких можуть створюватися ДДП.

- Слайд РРТ 29: Тематичні дослідження

- Тематичне дослідження 1: Тривалий формат – це тимчасовий або стаціонарний ДДП, створений у контексті затяжної кризи, наприклад, стихійного лиха, де діти можуть відвідувати простір упродовж тривалого часу.
- Тематичне дослідження 2: Короткостроковий формат – це тимчасовий або стаціонарний ДДП, створений у контексті гуманітарної кризи, коли діти можуть перебувати в процесі переміщення, наприклад, під час стихійного лиха.

- Тематичне дослідження 3: Мобільний формат – це мобільний ДДП, який функціонує в умовах обмеженого простору для облаштування постійного простору або в ситуаціях, коли необхідно охопити велику кількість дітей.
3. Повідомте учасникам, що під час деяких наступних сесій вони працюватимуть у малих групах (А, В, С). Поясніть, що на початку наступної сесії ви повідомите, як саме сформовано ці три групи. Поясніть також, що протягом тренінгу кожен матиме змогу попрацювати з усіма трьома тематичними дослідженнями.

Примітка для тренера

Групи чергуються під час сесій за таким порядком:

Групи	А	В	С
Сесія 6: захищене й безпечне середовище	Тематичне дослідження 1	Тематичне дослідження 2	Тематичне дослідження 3
Сесія 9: стимулювання та підтримка	Тематичне дослідження 1	Тематичне дослідження 2	Тематичне дослідження 3
Сесія 10: розбудова на основі наявних структур	Тематичне дослідження 2	Тематичне дослідження 3	Тематичне дослідження 1
Сесія 11: партиципативне середовище	У цій сесії тематичні дослідження не використовуються.	У цій сесії тематичні дослідження не використовуються.	У цій сесії тематичні дослідження не використовуються.
Сесія 12: інтегроване середовище	Тематичне дослідження 3	Тематичне дослідження 1	Тематичне дослідження 2
Сесія 13: інклюзивне і недискримінаційне	Тематичне дослідження 3	Тематичне дослідження 1	Тематичне дослідження 2

4. Відповідайте на запитання учасників (якщо є) та завершіть сесію.

6. ДДП є захищеним і безпечним середовищем для дітей.

 <ul style="list-style-type: none"> Визначити способи забезпечення безпечного та захищеного середовища у ДДП Висвітлити проблеми у підтриманні безпеки та захисту в ДДП. 	 60 хвилин	 <ul style="list-style-type: none"> Аркуші для фліпчарту Маркери Примірники Операційних настанов для впровадження дружніх до дітей просторів у гуманітарних ситуаціях
---	---	---

Примітка для тренера

- До початку сесії продумайте, як поділити учасників на малі групи. Наприклад, ви можете об'єднати учасників з одного агентства або з подібним професійним досвідом чи ролями. Або ж може бути корисно сформувати різномірні групи з представників різних організацій і посад, щоб стимулювати обмін різними поглядами. Фасилітатори мають самостійно визначити найкращий підхід залежно від динаміки групи.
- Підтримуйте обговорення в дусі конкретики і практичності і заохочуйте участь.

6.1. Вступ до сесії

Ця сесія присвячена тому, як ДДП можуть бути захищеним і безпечним середовищем для дітей. Це — ключова відповідальність менеджерів ДДП. Надзвичайно важливо, щоб діти були захищені та в безпеці, а всі дорослі, які працюють у ДДП, знали, як цього досягти.

- Слайд РРТ 30: Сесія 6

6.2. Робота в групі Безпечне та захищене середовище

- Розділіть учасників на три групи — А, В і С — та розподіліть тематичні дослідження наступним чином:

- Слайд РРТ 31: Сесія 6: Робота в групі (I)

- Група А обговорюватиме тематичне дослідження 1.
- Група В обговорюватиме тематичне дослідження 2.
- Група С обговорюватиме тематичне дослідження 3.

2. Дайте групам аркуші фліпчарту та маркери для запису результатів обговорення. Попросіть написати у заголовку, яке саме тематичне дослідження вони розглядають.
3. Запропонуйте групам обговорити такі запитання:
 - Як ви, у ролі менеджера ДДП, забезпечуватимете безпеку та захищеність дітей у ситуації, описаній у вашому тематичному дослідженні?
 - Які проблеми ви бачите у цьому тематичному дослідженні щодо забезпечення безпеки та захисту дітей?

- Слайд РРТ 32: Сесія 6: Робота в групі (2)

4. Запросіть три групи по черзі представити свої напрацювання:
 - Спочатку запишіть на фліпчарті, що саме вони пропонують робити, щоб гарантувати безпеку та захист дітей. Виділіть ті пункти, які спільно були визначені усіма групами як необхідні дії. Також зверніть увагу на відмінності між групами, які виникли через різні умови, описані в тематичних дослідженнях.
 - Після цього запишіть відповіді груп щодо проблем у гарантуванні безпеки та захисту дітей у межах трьох тематичних досліджень. Скористайтесь фліпчартом «проблеми», який ви підготували до початку тренінгу. Поясніть, що ці проблеми будуть обговорені наступної сесії, разом з усіма іншими, які сьогодні були згадані.
5. На завершення проведіть коротку презентацію, використовуючи РРТ 39. Сесія 6: Гарантування безпеки та захисту дітей — підкріплення ключових моментів щодо захисту дітей

- Слайд РРТ 33: Сесія 6: Гарантування безпеки та захисту дітей

7. Проблеми

 <ul style="list-style-type: none"> Розглянути проблеми, які були визначені протягом дня, і відібрати найактуальніші для подальшого обговорення. Сформулювати можливі рішення для подолання цих проблем. 	 30 хвилин	 <ul style="list-style-type: none"> Аркуші для фліпчарту Маркери Кольорові наліпки (стікери)
---	---	--

7.1. Визначення пріоритетності проблем

- Слайд РРТ 34: Проблеми

- Коротко поясніть, що ця сесія дає можливість розглянути проблеми, які група визначила протягом дня і які були записані на фліпчарті «проблеми». Поясніть, що зараз буде час для обговорення деяких із цих проблем і спільного пошуку можливих рішень.
- Роздайте кожному учаснику три кольорові наліпки (або будь-які інші стікери), кожна з яких означає один голос. Попросіть учасників «проголосувати» за ті проблеми, які вони хотіли б обговорити. Вони можуть приклеїти всі три наліпки до однієї проблеми або по одній — до трьох різних, залежно від того, що вважають найважливішим.
- Швидко підрахуйте голоси й визначте три (або більше) проблеми, які набрали найбільше голосів і які будете обговорювати (залежно від наявного часу). Якщо на фліпчарті недостатньо зазначених проблем, запропонуйте учасникам доповнити список, спираючись на обговорення протягом дня.
- Далі попросіть учасників запропонувати можливі рішення для кожної з обраних проблем. Записуйте запропоновані рішення біля відповідних проблем. Залиште фліпчарті зі списком проблем і рішень на стіну протягом усього тренінгу.

Примітка для тренера

Важко передбачити, які саме проблеми можуть бути розглянуті протягом трьох днів тренінгу. Ознайомтеся з таблицею «Що робити, якщо...?» у розділі 3 Операційних настанов для впровадження дружніх до дітей просторів у гуманітарних ситуаціях, де розглядаються деякі труднощі, з якими стикається персонал ДДП у процесі своєї роботи. Це може стати корисним джерелом під час сесій, присвячених реагуванню на проблеми.

Якщо ви вважаєте, що учасники мають досвід роботи менеджерами ДДП, додайте до обговорення один із більш складних проблем, наприклад:

- Дитина принесла до ДДП гострий предмет, прихований у кишені (незважаючи на чинні правила, що це заборонено). Під час бійки з іншим хлопчиком він витягнув предмет і намагався ним напасти. Фасилітатор ДДП втрутився та вилучив предмет. Наступного дня

співробітники повідомили про інцидент до поліції, не поінформували організацію. Хлопчика затримали. Його родина мобілізувала громаду, яка прийшла до ДДП і вимагала його закриття.

2. Дитина покаржилася батькові, що фасилітатор погано з нею поведився в ДДП. Наступного дня батько прийшов до ДДП зі зброєю, шукаючи цього фасилітатора. Він погрожував, що вб'є його, якщо ще раз побачить у ДДП. Фасилітатор заперечив, що бив дитину.
3. До ДДП прийшли представники неурядової організації і сфотографували дітей. Співробітники ДДП думали, що вони приїхали для обміну досвідом, тому не звернули на це особливої уваги. Пізніше з'ясувалося, що НУО розмістила фотографії на своєму сайті і видала ці проекти за власні. В результаті було зібрано 3000 доларів США. Коли лідери громади дізналися про це, вони звернулися до суду і попросили організацію оплатити їхні судові витрати, інакше вони не будуть підтримувати діяльність ДДП.

8. Огляд та підсумки першого дня

 <ul style="list-style-type: none"> Підбиття підсумків дня 	 30 хвилин	
--	---	---

- Слайд РРТ 35: Огляд та підсумки
- Слайд РРТ 36: Огляд підсумків та підбиття підсумків

- Оберіть вправу для розгляду з Каталогу заходів ДДП для підбиття підсумків першого дня
- Виберіть вправу з Каталогу заходів ДДП для підбиття підсумків першого дня.
Запропонуйте невеликій групі (дві-три особи) на добровільних засадах спланувати коротку вправу, вибрану з Каталогу заходів ДДП. Попросіть їх знайти вправу, яка займе 10-15 хвилин. Поясніть, що вони будуть фасилітувати цю вправу завтра вранці під час привітальної сесії. Дайте малим групам час на підготовку під час цієї сесії.
- За потреби, на завершення дня запропонуйте учасникам висловити свої зауваження та поставити запитання.

День 2

	Тривалість	День 2
08.30-09.00	30	Сесія 9: Повернення до роботи
09.00-10.00	60	Сесія 10: ДДП забезпечують середовище, що стимулює та підтримує
10.00-10.15	15	Кава-брейк
10.15-11.15	60	Сесія 11: ДДП базуються на наявних структурах і потенціалі громади
11.15-12.15	60	Сесія 12: ДДП застосовують повністю партиципативний підхід до проектування та впровадження
12.15-13.15	60	Ланч
13.15-14.15	60	Сесія 13: ДДП надають або підтримують інтегровані послуги та програми
14.15-14.30	15	Кава-брейк
14.30-15.30	60	Сесія 14: Каталог заходів ДДП
15.30-16.00	60	Сесія 15: Проблеми
16.00-16.30	60	Сесія 16: Підбиття підсумків і завершення другого дня

9. Повернення до роботи

 <ul style="list-style-type: none"> Огляд другого дня Надати для малої групи на проведення запланованих заходів 	 30 хвилин	 <ul style="list-style-type: none"> Відсутні
--	---	--

9.1. Повернення до роботи, міркування та плани на день

- Привітайте учасників із початком другого дня.

- Слайд РРТ 37: Повернення до роботи

Запросіть поділитися враженнями про перший день та дайте відповіді на запитання й коментарі.

- Нагадайте про програму другого дня:

- Слайд РРТ 38: Програма навчання — день 2

Сьогодні ми продовжуємо роботу, зосередившись на таких аспектах:

- ДДП забезпечують середовище, що стимулює та підтримує
- ДДП базуються на наявних структурах і потенціалі громади
- ДДП надають або підтримують інтегровані послуги та програми.

Також учасники матимуть змогу попрактикувати деякі з вправ із Каталогу заходів ДДП. Наприкінці дня ми повернемося до виявлених проблем і попрацюємо над можливими рішеннями.

- Запросіть малу групу, яка підготувала активність із Каталогу заходів ДДП, провести її відповідно до домовленості наприкінці першого дня.

10. ДДП забезпечують середовище, що стимулює та підтримує

 <ul style="list-style-type: none"> Визначити, як ДДП можуть формувати середовище, що стимулює та підтримує. Висвітлити проблеми у впровадженні програм стимулювання та підтримки 	 60 хвилин	 <ul style="list-style-type: none"> Аркуші для фліпчарту Маркери Примірники Каталогу заходів ДДП або роздаткові матеріали з такими вибраними заходами з каталогу: 1.6 Спів у групі, 2.5 Гра-дзеркало, 3.2 Енергія всередині, 3.3 Дерево на вітрі, 4.3 Спільна робота, 5.5 Просто слухай, 5.9 Спирайся на мене, 6.3 Захищаю себе, 7.1 Ніхто не знає моїх здібностей
--	---	--

10.1. Вступ до сесії:

- Слайд РРТ 39: ДДП забезпечують середовище, що стимулює та підтримує

Ця сесія присвячена розгляду того, як ДДП можуть формувати середовище, що стимулює та підтримує. ДДП розглядається як універсальний підхід – тобто він призначений для всіх дітей. Він забезпечує соціальну підтримку та включення дітей – фактори, які суттєво сприяють їхньому відновленню після травматичних подій.

Поясніть, що активності в межах ДДП мають сприяти загальному благополуччю дітей. Вони дають змогу фасилітаторам ДДП взаємодіяти з дітьми на теми психосоціальної підтримки, не заглиблюючись надмірно і не завдаючи шкоди. ДДП є важливим інструментом відновлення дітей після стресових або травматичних переживань, але не є формою терапії чи консультування. Для цього потрібні спеціально підготовлені фасилітатори й помічники, а також належний нагляд.

10.2. Робота в групі

- Слайд РРТ 40: Сесія 10: Робота в групі
- Слайд РРТ 41: Сесія 10: Питання для роботи у групі
- Каталог заходів для дружніх до дітей просторів у гуманітарних ситуаціях, заходи
 - 1.6 Спів у групі,
 - 2.5 Гра-дзеркало
 - 3.2 Енергія всередині
 - 3.3 Дерево на вітрі
 - 4.3 Спільна робота
 - 5.5 Просто слухай
 - 5.9 Спирайся на мене
 - 6.3 Захищаю себе
 - 7.1 Ніхто не усвідомлює, що я можу

Попросіть учасників сформувати ті самі три групи — А, В та С, як у сесії про гарантування безпеки та захисту дітей. Поясніть наступне:

- **Група А** обговорюватиме тематичне дослідження 1 знову. Ця група розглядатиме наступні вправи з Каталогу заходів ДДП: «1.6 Групова пісня», «2.5 Гра-дзеркало», «3.2 Енергія всередині». Попросіть учасників знайти ці вправи у своїх примірниках Каталогу або надайте їм роздаткові матеріали.
- **Група В** обговорюватиме тематичне дослідження 2 знову. Ця група розглядатиме наступні вправи з Каталогу: «3.3 Дерево на вітрі», «4.3 Спільна робота», «5.5 Просто слухай». Попросіть учасників знайти ці вправи у своїх примірниках Каталогу або надайте їм роздаткові матеріали.
- **Група С** обговорюватиме тематичне дослідження 3 знову. Ця група розглядатиме такі активності з Каталогу: «5.9 Спирайся на мене», «6.3 Захищаю себе», «7.1 Ніхто не усвідомлює, що я можу». Попросіть учасників знайти ці вправи у своїх примірниках Каталогу або надайте їм роздаткові матеріали.

Дайте групам аркуші фліпчарту та маркери для запису результатів обговорення. Попросіть написати у заголовку, яке саме тематичне дослідження вони розглядають.

Попросіть групи прочитати опис кожного заходу, який вони розглядали. Запропонуйте їм виділити кілька хвилин на обговорення заходу та того, як можна забезпечити його фасилітацію.

Після цього попросіть групи обговорити такі запитання щодо запропонованих заходів:

- Наскільки ефективним буде кожен захід в умовах, описаних у вашому тематичному дослідженні? Сфокусуйтеся на тому, наскільки ці заходи можуть стимулювати або підтримати дітей у ДДП.
- Які проблеми можуть виникнути у вас як у менеджера або координатора ДДП під час реалізації цих заходів?

Запросіть кожен групу по черзі поділитися своїми висновками щодо того, наскільки заходи можуть стимулювати й підтримувати дітей у ДДП. (Попросіть кожен групу коротко описати свої заходи перед тим, як перейти до висновків.)

Коли всі три групи завершать свої виступи, проведіть коротку підсумкову презентацію про те, як забезпечити, щоб заходи в ДДП були справді такими, що стимулюють і підтримують дітей.

- Слайд РРТ 42: Сесія І0: Як забезпечити заходи, що стимулюють та підтримують

Тепер попросіть учасників під час загального обговорення описати проблеми, які вони вбачають у спробах зробити заходи такими, що стимулюють і підтримують. Запишіть їх, скориставшись фліпчартом «проблеми», який ви підготували до початку тренінгу.

П Е Р Е Р В А

ІІ. ДДП базуються на наявних структурах і потенціалі громади (60 хвилин)

 <ul style="list-style-type: none"> Визначити практичні методи взаємодії персоналу ДДП з особами, які здійснюють догляд. 	 60 хвилин	 <ul style="list-style-type: none"> Аркуші для фліпчарту Маркери Примірники Операційних настанов для впровадження дружніх до дітей просторів у гуманітарних ситуаціях (див. Розділ 4)
--	---	---

Примітка для тренера

Підтримуйте обговорення в конкретному й практичному дусі та заохочуйте учасників говорити про реальні проблеми, з якими вони стикаються у своїй роботі.

- Слайд РРТ 43: ДДП базуються на наявних структурах і потенціалі
- Слайд РРТ 44: Огляд роботи в групі

ІІ.1. Вступ до сесії:

Поясніть учасникам: Ця сесія сфокусована на тому, як забезпечити, щоб ДДП базувалися на наявних структурах і потенціалі громади. Поясніть, що цей аспект належної практики часто відсутній у діяльності ДДП. У гуманітарній ситуації агентству зазвичай простіше створити ДДП самостійно, використовуючи власні ресурси. Однак існують суттєві переваги у налагодженні зв'язків із наявними структурами та ресурсами громади, які ми розглянемо під час цієї сесії.

Ми хочемо, щоб ви зосередилися саме на взаємодії з особами, які здійснюють догляд. Їхня залученість може зробити можливим підтримання сімейного життя шляхом відновлення або посилення механізмів турботи та захисту дітей.

ІІ.2. Робота в групі

- Слайд РРТ 45: Робота в групі

1. Поясніть, що три групи працюватимуть із різними тематичними дослідженнями для цієї сесії:

- **Група А** обговорюватиме тематичне дослідження 2.
- **Група В** обговорюватиме тематичне дослідження 3.
- **Група С** обговорюватиме тематичне дослідження 1.

Поясніть мету цього завдання: Потрібно, щоб ви спільно розробили план дій для налагодження контактів і залучення осіб, які здійснюють догляд, відповідно до типу ДДП, описаного у вашому тематичному дослідженні.

Попросіть учасників знову об'єднатися у свої малі групи А, В та С. Дайте їм 15 хвилин, щоб обговорити, як вони будуть налагоджувати зв'язок із особами, які здійснюють догляд за дітьми, що відвідують ДДП, описане в їхньому тематичному дослідженні. Перш ніж вони почнуть, нагадайте, що серед осіб, які здійснюють догляд, можуть бути недостатньо представлені або важкодоступні групи, наприклад, опікуни з інвалідністю. Також у ДДП можуть відвідувати діти без супроводу або розділені з батьками. Такі групи, найімовірніше, потребують додаткових зусиль для їх залучення.

- Слайд РРТ 46: Сесія І І: Питання для роботи у групі
- Слайд РРТ 47: Сесія І І: Основні дії
- Слайди РРТ 48 і 49: Як гарантувати, що ДДП ґрунтуються на наявних структурах і потенціалі громади (1) і (2)

Ось три запитання для роботи в малих групах:

- Як можна найкраще організувати реєстрацію та облік відвідувань, щоб персонал ДДП міг виявляти осіб, які здійснюють догляд, та встановлювати з ними контакт? Які ще існують способи встановлення зв'язку з особами, які здійснюють догляд?
- Які методи взаємодії з такими особами можуть бути ефективними в цьому контексті?
- Які заходи персонал ДДП реально може реалізувати разом із особами, що здійснюють догляд, з метою підтримки турботи й захисту дітей?

Попросіть учасників представити свої ідеї під час загального обговорення та розробити спільний простий план дій, який враховує різні контексти, описані в тематичних дослідженнях.

Записуйте основні тези обговорення на фліпчарті. Використайте такі кроки для створення плану дій:

- Подумайте, як виявити та встановити контакт із особами, які здійснюють догляд.
- Які методи взаємодії були б доречними?
- Які заходи можуть бути реально реалізовані персоналом ДДП?

Завершіть обговорення взаємодії з особами, які здійснюють догляд.

Підсумуйте розділ, склавши список проблем, що виникають при спробі залучити таких осіб. Записуйте ці проблеми на фліпчарті з заголовком «Проблеми».

12. ДДП застосовують повністю партиципативний підхід до проектування та впровадження (60 хвилин)

 <ul style="list-style-type: none"> Пов'язати партиципативний підхід із Конвенцією ООН про права дитини Описати, як діти можуть брати участь у розробці та впровадженні ДДП 	 60 хвилин	 <ul style="list-style-type: none"> Підготуйте фліпчарт Маркери
--	---	--

Примітка для тренера:

- Підтримуйте обговорення в конкретному й практичному дусі та заохочуйте учасників говорити про реальні проблеми, з якими вони стикаються у своїй роботі.
- Тематичні дослідження в цій сесії не використовуються, тому групи А, В і С цього разу не працюють разом. У центрі уваги цього етапу навчання — універсальні переваги участі дітей.
- Перш ніж розпочати сесію, розмістіть підготовлені аркуші фліпчарту на стінах. Набір фліпчартів має містити такі заголовки (по одному на кожен фліпчарт): Оцінювання та планування / Розробка та вибір заходів / Допомога в ДДП / Моніторинг і оцінювання / Зворотний зв'язок і скарги

12.1. Вступ до партиципативного підходу:

- Слайд PPT 50: ДДП застосовують повністю партиципативний підхід до проектування та впровадження
- Слайд PPT 51: Конвенція ООН про права дитини (UN CRC)
- Слайд PPT 52: Що це означає для ДДП?

Ця сесія сфокусована на тому, як забезпечити використання повністю партисипативного підходу при розробці та впровадженні ДДП.

Поясніть: Існує багато способів сприяти залученню — від оцінювання потреб до моніторингу та оцінювання. Але як це виглядає на практиці? Вимоги гуманітарної реакції (включаючи контрактні зобов'язання) можуть зробити такий підхід чимось на зразок «списку побажань», реалізація якого в реальних умовах часто є малоімовірною. Ми детальніше розглянемо це за хвилину.

- А поки — поділіться в парах прикладами вашого НАЙКРАЩОГО та НАЙГІРШОГО досвіду участі в будь-якому аспекті роботи з дітьми й молоддю, особами, які здійснюють догляд, членами громади чи іншими зацікавленими сторонами. Ніхто не буде зобов'язаний ділитися в загальному колі! Але якщо хтось захоче — це буде корисно для всієї групи.
- Попросіть учасників об'єднатися в пари й дайте їм 5 хвилин на розмову. (Можливість поділитися позитивним досвідом буде наприкінці сесії.)
- Дивіться статтю 12 Конвенції ООН про права дитини: «Думка дитини повинна враховуватися в усіх питаннях, що її стосуються.» Запитайте в учасників, що це означає.
- І що це означає в контексті ДДП.

12.2. Робота в групі

- Слайд РРТ 53: Робота в групі
- Слайд РРТ 54: Сприяння залученню

1. Поясніть наступну вправу: Ми витратимо трохи часу на обговорення різних способів залучення дітей до різних аспектів функціонування ДДП.
2. Розділіть учасників на п'ять малих груп. Попросіть кожну групу стати біля одного з п'яти фліпчартів, які розміщено на стіні (заголовки: оцінювання та планування, розробка та вибір заходів, допомога в ДДП, моніторинг і оцінювання, зворотний зв'язок і скарги).
3. Поясніть, що вони мають 4–5 хвилин біля кожного фліпчарту, щоб записати конкретну пропозицію щодо того, як залучити дітей та молодь до участі в цих аспектах ДДП. Групи пересуваються кімнатою і повертаються до того фліпчарту, з якого починали.
4. Тепер запросіть кожну групу по черзі представити деякі з ключових пунктів на своєму фліпчарті й обговорити їх у загальному колі. Визначте можливості та виклики для участі в кожній із зазначених сфер діяльності.

Використовуйте слайд РРТ 64: Сесія 11: Сприяння залученню— для отримання додаткових ідей щодо залучення.

5. Під час загального обговорення запитайте в учасників про виклики, які вони обговорювали, і запишіть їх на фліпчарті з заголовком «Проблеми» для подальшого обговорення.
6. Щоб завершити сесію, запросіть учасників поділитися своїм найкращим досвідом залучення дітей у межах їхнього ДДП. Попросіть пов'язати цей досвід із деякими ключовими моментами, розглянутими під час сесії.
7. Подякуйте учасникам за участь і попросіть прийти підготовленими наступного дня.

Л А Н Ч

ІЗ. ДДП надають або підтримують інтегровані послуги та програми

 <ul style="list-style-type: none"> Описати переваги та виклики для ДДП у забезпеченні або підтримці інтегрованих послуг і програм. 	 60 хвилин	 <ul style="list-style-type: none"> Аркуші для фліпчарту Маркери Багато стрічок та кульок
---	---	---

Примітка для тренера

Підтримуйте обговорення в конкретному й практичному дусі та заохочуйте учасників говорити про реальні проблеми, з якими вони стикаються у своїй роботі.

ІЗ.І. Вступ до інтегрованих послуг і програм

- Слайд РРТ 55: ДДП надають або підтримують інтегровані послуги та програми

1. Вступ до сесії:

Ця сесія сфокусована на тому, як забезпечити надання або підтримку інтегрованих програм у ДДП, ДДП мають бути частиною комплексного підходу до догляду за дітьми та їхнього захисту, а також до підтримки інших членів громади.

- Запросіть учасників поділитися своїм досвідом у налагодженні зв'язків з іншими послугами та програмами. Після цього проведіть коротку презентацію, використовуючи слайди 66 та 67: Інтеграція та налагодження зв'язків між послугами (1) і (2).

ІЗ.2. Вправа-енерджайзер

Примітка для тренера

Енерджайзер, який ми зараз проведемо, — це гра, що пов'язана з темою заняття. В інструкціях навмисно не розкривається символіка гри до її початку. Дайте учасникам трохи часу, перш ніж призупинити гру, щоб вони могли самостійно здогадатися, як вона пов'язана з темою цього заняття.

- Поясніть: Ми щойно пообідали — час для енерджайзера! Я дам вам трохи часу пограти, а потім поставлю кілька запитань — про саму гру й про те, що вона означає.
- Інструкції такі:
 - Сформууйте три групи — А, В і С, і дайте кожній групі приблизно 15 мотузків довжиною близько 1,5 метра.
 - Попросіть учасників стати в три кола й узятися за кінці мотузків, натягуючи їх у різних напрямках, щоб утворити сітку або павутину.

- Тепер покладіть кульку в центр сітки кожної групи. Учасники не повинні допустити, щоб кулька впала крізь отвори в сітці. (Це означає, що їм доведеться пристосовувати мотузки, щоб утримати кульку в безпеці.)
 - Потім додайте ще дві-три або більше кульок і дайте учасникам знову спробувати утримати всі кульки в сітці.
3. Після цього призупиніть гру для короткого обговорення. Запитайте, як ця гра пов'язана з інтегрованими послугами?
- Учасники гри символізують ресурси громади або окремих секторів, які відповідають за дітей.
 - Кульки — це діти, які в той чи інший спосіб потребують допомоги.
 - Зверніть увагу, що жодна людина самотужки не здатна підтримати чи захистити дитину. Зазвичай це потребує участі багатьох людей і ресурсів.
 - Також зверніть увагу, що коли додаються нові кульки, це може відволікати увагу від першої кульки. У реальному житті таке трапляється, коли вимоги багатьох дітей, які потребують додаткової підтримки, можуть стати надмірними й важко контрольованими.
4. Пограйте в гру ще кілька хвилин і запитайте, чи є ще якісь коментарі.

13.3. Робота в групі Інтеграція та встановлення зв'язків між послугами

- Слайд РРТ 56: Тематичні дослідження
 - Слайд РРТ 57: Питання для обговорення
 - Слайд РРТ 58: Інтеграція та встановлення зв'язків між послугами (1).
 - Слайд РРТ 59: Інтеграція та встановлення зв'язків між послугами (2).
1. Тепер дайте учасникам трьох груп третє тематичне дослідження, яке вони розглядатимуть. Група А тепер повинна отримати тематичне дослідження 3, група В — тематичне дослідження 1, а група С — тематичне дослідження 2.
2. Попросіть учасників прочитати своє дослідження індивідуально, –не перебуваючи у малих групах. Дайте їм кілька хвилин на ознайомлення з дослідженням.
3. Під час загального обговорення проаналізуйте наслідки інтеграції ДДП у зв'язку з трьома тематичними дослідженнями:
- Наскільки інтегрованими, ймовірно, є ДДП, представлені в цих дослідженнях?
 - Які переваги та недоліки інтеграції можуть бути в кожному з описаних контекстів?
 - Яких практичних кроків може вжити персонал ДДП, щоб посилити інтеграцію своїх просторів?
4. Переконайтеся, що обговорення пов'язане з ключовими повідомленнями, озвученими на початку сесії:

Переваги інтегрованих послуг і програм полягають у тому, що:

- ДДП є частиною комплексного підходу.

- ДДП можуть узгоджено реагувати на різноманітні потреби дітей (і дорослих), яких вони підтримують.
 - Усі послуги та програми будуть, ймовірно, більш сталими та ефективними, якщо вони пов'язані між собою.
 - Уразливі групи населення матимуть кращий доступ до необхідної допомоги.
5. Не забудьте записати озвучені виклики на фліпчарт із заголовком «Проблеми», щоб обговорити їх пізніше.

І4. Каталог заходів ДДП (60 хвилин)

 <ul style="list-style-type: none"> Ознайомитися з форматом і змістом Каталогу заходів для ДДП Провести один або два заходи з Каталогу заходів для ДДП 	 60 хвилин	 <ul style="list-style-type: none"> Аркуші для фліпчарту Маркери Оберіть веселий захід з Каталогу заходів ДДП: 1.6 Спів у групі, 2.5 Гра-дзеркало, 3.2 Енергія всередині, 3.3 Дерево на вітрі, 4.3 Спільна робота, 5.5 Просто слухай, 5.9 Спирайся на мене, 6.3 Захищаю себе, 7.1 Ніхто не знає моїх здібностей
---	---	---

Примітка для тренера

Заохочуйте веселу та невимушену атмосферу під час цієї сесії, щоб учасники змогли активно долучитися до заходів із Каталогу заходів для ДДП.

І4.1. Представте Каталог заходів ДДП:

- Слайд РРТ 60: Каталог заходів ДДП
- Слайд РРТ 61: Тематики в Каталозі заходів для ДДП
- Слайд РРТ 62: Умовні позначення, використані в Каталозі заходів для ДДП

Поясніть учасникам: Ця сесія — це можливість докладніше ознайомитися з Каталогом заходів для ДДП. Ми хочемо познайомити вас із цим ресурсом, щоб як менеджери ДДП могли ефективно підтримувати фасилітаторів/аніматорів у його використанні на користь дітей, які перебувають під вашою опікою та захистом.

1. Розгляньте разом з учасниками зміст Каталогу заходів для ДДП.

Наголосіть, що він містить різноманітні заходи, включно з сесіями для відкриття, завершення та перегляду програми заходів, а також заходи, згруповані за сімома темами. Сім психосоціальних тем Каталогу:

- Тема 1. Формування спільноти: «Наш спільний простір»
- Тема 2. Навчання роботі з емоціями: «Мої почуття»
- Тема 3. Добробут і подолання труднощів: «Відчуваю себе добре»
- Тема 4. Соціальна підтримка: «Мої друзі та родина»
- Тема 5. Взаємодія з іншими: «Бути хорошим другом»
- Тема 6. Захист і межі: «Моя безпека»
- Тема 7. Розвиток сильних сторін: «Уся моя підтримка»

2. Ознайомтесь детальніше з тим, як оформлений кожен захід.

Поясніть кожен символ окремо:

Піктограма	Мета заходу
	Тривалість
	Оптимальний вік і кількість учасників Кількість фасилітаторів, потрібних для групової роботи
	Місце проведення та необхідні матеріали
	Покрокова інструкція
	Питання для міркування
	Інші важливі моменти
	Варіанти проведення

14.2. Робота в групі

- РРТ 63 та 64: Робота в групах (1) і (2)
- Каталог заходів для дружніх до дітей просторів у гуманітарних ситуаціях, заходи:
 - 1.6 Спів у групі,
 - 2.5 Гра-дзеркало,
 - 3.2 Енергія всередині 3.3 Дерево на вітрі
 - 4.3 Спільна робота
 - 5.5 Просто слухай
 - 5.9 Спирайся на мене
 - 6.3 Захищаю себе
 - 7.1 Ніхто не усвідомлює, що я можу

1. Розділіть учасників на три групи: А, В і С.

Робота у групі виглядає так:

- Група А — заходи: 3.3 Дерево на вітрі, 4.3 Спільна робота, 5.5 Просто слухай

- Група В — заходи: 5.9 Спирайся на мене, 6.3 Захищаю себе, 7.1 Ніхто не усвідомлює, що я можу
- Група С — заходи: 1.6 Спів у групі, 2.5 Гра-дзеркало, 3.2 Енергія всередині
- Попросіть групи випробувати свої заходи на практиці. Це означає, що кожна група визначає одного або двох фасилітаторів, а інші учасники грають ролі дітей.
- Після кожного заходу попросіть групи провести аналіз і обговорення. Переконайтесь, що кожен має можливість висловити свої враження — як фасилітатори, так і спостерігачі, і ті, хто грав ролі дітей. Запишіть коментарі на фліпчарт у такому форматі:

3.3 Дерево на вітрі

Що нам сподобалося:

Користь для дітей:

Можливі проблеми:

- Прикріпіть фліпчарти на стіни та запросіть учасників протягом п'яти хвилин походити по кімнаті, щоб ознайомитися з робцтами інших груп.
2. Щоб завершити сесію, запросіть кількох учасників коротко описати улюблений захід із досвіду роботи в ДДП та пояснити, чому він їм так подобається.

П Е Р Е Р В А

І5. Проблеми (30 хвилин)

 <ul style="list-style-type: none"> Розглянути проблеми, які були визначені протягом дня, і відібрати найактуальніші для подальшого обговорення. Сформулювати можливі рішення для подолання цих проблем. 	 30 хвилин	 <ul style="list-style-type: none"> Аркуші для фліпчарту Маркери Кольорові наліпки (стікери)
---	---	--

І5.1. Огляд проблем

- Слайд РРТ 65: Проблеми

- Поясніть коротко, що ця сесія подібна до вчорашньої.
- Роздайте кожному учаснику три кольорові наліпки (або будь-які інші стікери), кожна з яких означає один голос. Попросіть учасників «проголосувати» за ті проблеми, які вони хотіли б обговорити. Вони можуть приклеїти всі три наліпки до однієї проблеми або по одній — до трьох різних, залежно від того, що вважають найважливішим.
- Швидко підрахуйте голоси й визначте три (або більше) проблеми, які набрали найбільше голосів і які будете обговорювати (залежно від наявного часу). Якщо на фліпчарті недостатньо зазначених проблем, запропонуйте учасникам доповнити список, спираючись на обговорення протягом дня.
- Далі попросіть учасників запропонувати можливі рішення для кожної з обраних проблем. Записуйте запропоновані рішення біля відповідних проблем. Залиште фліпчарти зі списком проблем і рішень на стіну протягом усього тренінгу.

Примітка для тренера

Важко передбачити, які саме проблеми можуть бути розглянуті протягом трьох днів тренінгу. Ознайомтеся з таблицею «Що робити, якщо...?» у розділі 3 Операційних настанов для впровадження дружніх до дітей просторів у гуманітарних ситуаціях, де розглядаються деякі труднощі, з якими стикається персонал ДДП у процесі своєї роботи. Це може стати корисним джерелом під час сесій, присвячених реагуванню на проблеми.

Якщо ви вважаєте, що учасники мають досвід роботи менеджерами ДДП, додайте до обговорення один із більш складних проблем, наприклад:

- Дитина принесла до ДДП гострий предмет, прихований у кишені (незважаючи на чинні правила, що це заборонено). Під час бійки з іншим хлопчиком він витягнув предмет і намагався ним напасти. Фасилітатор ДДП втрутився та вилучив предмет. Наступного дня

співробітники повідомили про інцидент до поліції, не поінформувавши організацію. Хлопчика затримали. Його родина мобілізувала громаду, яка прийшла до ДДП і вимагала його закриття.

2. Дитина поскаржилася батькові, що фасилітатор погано з нею поводився в ДДП. Наступного дня батько прийшов до ДДП зі зброєю, шукаючи цього фасилітатора. Він погрожував, що вб'є його, якщо ще раз побачить у ДДП. Фасилітатор заперечив, що бив дитину.
3. До ДДП прийшли представники неурядової організації і сфотографували дітей. Співробітники ДДП думали, що вони приїхали для обміну досвідом, тому не звернули на це особливої уваги. Пізніше з'ясувалося, що НУО розмістила фотографії на своєму сайті і видала ці проекти за власні. В результаті було зібрано 3000 доларів США. Коли лідери громади дізналися про це, вони звернулися до суду і попросили організацію оплатити їхні судові витрати, інакше вони не будуть підтримувати діяльність ДДП.

16. Огляд та підсумки першого дня

 <ul style="list-style-type: none"> Підбиття підсумків дня 	 30 хвилин	 <ul style="list-style-type: none"> Відсутні
--	---	--

- Слайд РРТ 66: Огляд та підсумки

- Оберіть вправу для розгляду з Каталогу заходів ДДП для підбиття підсумків першого дня
- Виберіть вправу з Каталогу заходів ДДП для підбиття підсумків першого дня.
Запропонуйте невеликій групі (дві-три особи) на добровільних засадах спланувати коротку вправу, вибрану з Каталогу заходів ДДП. Попросіть їх знайти вправу, яка займе 10-15 хвилин. Поясніть, що вони будуть фасилітувати цю вправу завтра вранці під час привітальної сесії. Дайте малим групам час на підготовку під час цієї сесії.
- За потреби, на завершення дня запропонуйте учасникам висловити свої зауваження та поставити запитання.

День 3

	Тривалість	День 3
08.30-09.00	30	Сесія 17: Повернення до роботи
09.00-10.00	60	Сесія 18: ДДП забезпечують інклюзивне та недискримінаційне середовище
10.00-10.15	15	Кава-брейк
10.15-10.45	30	Сесія 19: Підсумки навчання
10.45-11.45	60	Сесія 20: Організація структурованих заходів
11.45-12.45	60	Ланч
12.45-14.00	75	Сесія 21: Моніторинг та оцінювання
14.00-14.15	15	Кава-брейк
14.15-14.45	30	Сесія 22: Проблеми
14.45-15.15	30	Сесія 23: Подальші кроки – рефлексія та навчання
15.15-15.45	30	Сесія 24: Оцінювання тренінгу та завершення

17. Повернення до роботи (30 хвилин)

 <ul style="list-style-type: none"> • Надати огляд другого дня • Надати для малої групи на проведення запланованих заходів 	 30 хвилин	 <ul style="list-style-type: none"> • Відсутні
---	---	--

- Слайд РРТ 67: Повернення до роботи
- Слайд РРТ 68: Програма навчання – день 3

1. Привітайте учасників із початком третього дня:

Запросіть поділитися враженнями про другий день та дайте відповіді на запитання й коментарі.

2. Надайте огляд третього дня:

Сьогодні ми продовжуємо роботу, зосередившись на таких аспектах:

- ДДП забезпечують інклюзивне та недискримінаційне середовище
- Найкращі практики
- Організація структурованих заходів
- Моніторинг та оцінювання

3. Поясніть: Далі ми обговоримо всі озвучені виклики та востаннє під час тренінгу попрацюємо над можливими рішеннями.

Останні два завдання — це спільна робота над визначенням подальших кроків для організацій, які ви представляєте, а також оцінювання тренінгу та прощання.

4. Запросіть малу групу, яка підготувала активність із Каталогу заходів ДДП, провести її відповідно до домовленості наприкінці першого дня.

І8. ДДП забезпечують інклюзивне та недискримінаційне середовище (60 хвилин)

 <ul style="list-style-type: none"> Сформувати в учасників розуміння особливих потреб дітей залежно від статі, віку, здібностей та інших факторів, які роблять дітей особливо вразливими Практикувати адаптацію заходів таким чином, щоб вони були інклюзивними та недискримінаційними 	 60 хвилин	 <ul style="list-style-type: none"> Аркуші для фліпчарту Маркери Друковані примірники заходів, використаних у сесії І3 з Каталогу заходів для ДДП: 1.6 Спів у групі, 2.5 Гра-дзеркало, 3.2 Енергія всередині, 3.3 Дерево на вітрі, 4.3 Спільна робота, 5.5 Просто слухай, 5.9 Спирайся на мене, 6.3 Захищаю себе, 7.1 Ніхто не знає моїх здібностей Копії моделі STEP з Каталогу заходів для ДДП
---	---	---

- Слайд РРТ 69: ДДП забезпечують інклюзивне та недискримінаційне середовище

Примітка для тренера

- Підтримуйте обговорення в конкретному й практичному дусі та заохочуйте учасників говорити про реальні проблеми, з якими вони стикаються у своїй роботі.
- Використовуйте модель STEP з Каталогу заходів для ДДП як ресурс, щоб допомогти учасникам розмірковувати, як адаптувати заходи, щоб вони були максимально інклюзивними. STEP — це аббревіатура, що означає: S — Простір (Space)/T — Завдання (Task)/E — Обладнання (Equipment)/P — Люди (People)

Аспект	Приклади інклюзивних заходів
Простір (Space)	<p>Простір ДДП може бути полем, спортзалом, наметом, приміщенням або відкритим місцем. Для змін:</p> <p>Збільште або зменшуйте розмір ігрової зони. Менший простір часто робить захід простішим, але іноді — більш інтенсивним. Великий простір часто ускладнює гру.</p> <p>Змінюйте відстані у вправах відповідно до різних фізичних можливостей. Наприклад, у змаганні з бігу можна подвоїти дистанцію для фізично сильніших дітей, щоб вирівняти шанси з тими, хто не може бігти так швидко.</p>

Використовуйте «зонування» –тобто об'єднуйте учасників із подібним рівнем здібностей. Це підвищує шанси всіх дітей на рівну участь.

Завдання

Завдання стосується правил гри або способу проведення заходів. Для змін:

Забезпечте рівні можливості участі для всіх. Наприклад, замість традиційного бігу, де «перемагають» лише швидкі діти, дайте всім учасникам аркуш газети, який потрібно тримати на грудях без допомоги рук протягом усього забігу. У такий спосіб усі біжать і відчують виклик, але швидкість уже не має значення.

Розділіть складні навички на простіші елементи, якщо це полегшує дітям процес навчання.

Забезпечте дітям достатньо часу для практики навичок чи їхніх елементів індивідуально або в парі перед переходом до командної гри.

Обладнання

Обладнання стосується м'ячів, сіток, парашутів тощо, які потрібні для проведення заходу. Для змін:

У іграх з м'ячем збільшуйте або зменшуйте розмір і жорсткість м'яча відповідно до потреб дітей, які беруть участь. Наприклад, маленькі й м'які м'ячі легше ловити дітям з меншими долонями. М'який м'яч або повітряна кулька може використовуватися замість твердого м'яча для дітей з різним рівнем фізичної підготовки або тих, хто може користуватися лише однією рукою через травму чи порушення.

Надайте дітям можливість подавати або приймати м'яч різними способами — наприклад, використовувати жолоб або лоток, або котити м'яч по підлозі.

Використовуйте дзвіночки або брязкальця в м'ячах, щоб допомогти дітям із порушеннями зору. Або обгорніть звичайний м'яч у поліетиленовий пакет за допомогою стрічки, щоб він видавав характерний шурхіт під час використання.

Люди

Цей аспект стосується характеристик дітей, які беруть участь у заході, таких як вік, стать, порушення або навички. Для змін:

Поєднуйте дітей зі схожими характеристиками та дозволяйте їм грати разом або один проти одного в командах.

Змішуйте представників різних груп — за етнічною належністю, соціальним походженням чи статтю (якщо це прийнятно з культурної й соціальної точки зору). Слідкуйте, щоб заходи не створювали небажаних розмежувань між групами.

Формуйте команди з різною кількістю учасників, щоб компенсувати різницю в рівні підготовки. Наприклад, команда з 5 досвідчених гравців проти команди з 7 менш досвідчених.

18.1. ДДП забезпечують інклюзивне та недискримінаційне середовище

- РРТ 70- 73: Сесія 16: Інклюзія та відсутність дискримінації

1. Вступ до сесії:

Ця сесія присвячена тому, як ДДП забезпечують інклюзивне та недискримінаційне середовище. Персонал ДДП має враховувати особливі потреби різних дітей, щоб вони мали доступ до простору, відчували себе включеними та могли повноцінно брати участь у заходах.

2. Проведіть презентацію, використовуючи слайди 85– 88. Сесія 16: Інклюзія та відсутність дискримінації

Запитайте учасників про їхній досвід роботи в цій сфері. Які стратегії вони використовували, щоб забезпечити повноцінну участь дітей з різними потребами в заходах ДДП?

Примітка для тренера

Це коротке обговорення покаже, чи розуміють учасники, що таке інклюзія на практиці.

18.2. Робота в групі I: Інклюзія та відсутність дискримінації

- Слайд РРТ 74: Робота в групі

1. Востаннє під час тренінгу попросіть учасників знову сформувати свої три групи — групи А, В і С.
2. Попросіть групи протягом 15 хвилин обговорити особливі потреби, які можуть мати діти. Поясніть, що кожна група розглядатиме різний аспект потреб:
 - Визначте, які групи дітей можуть бути особливо вразливими в гуманітарних умовах та які у них можуть бути специфічні потреби. Складіть зведений список потреб.
 - Визначте специфічні потреби щодо захисту та благополуччя дівчат і хлопців. Складіть два списки потреб, включаючи бар'єри, які існують для дівчат і хлопців окремо.
 - Визначте специфічні потреби дітей з різними можливостями та здібностями. Складіть зведений список потреб.
3. Надайте кожній групі друковані або електронні копії моделі STEP, щоб використати її як допоміжний інструмент.
4. Під час групової роботи перевірте, чи кожна група чітко розуміє завдання.
5. Попросіть кожну групу зачитати свій підсумковий список потреб як підготовку до наступної вправи цієї сесії. (За потреби попросіть групи прикріпити списки на стіну, щоб усі учасники могли з ними ознайомитися.)

18.3. Робота в групі 2: Інклюзія та відсутність дискримінації

- Слайд РРТ 75: Робота в групі (2)
- Слайд РРТ 76: Робота в групі (3)
- Каталог заходів для дружніх до дітей просторів у гуманітарних ситуаціях, заходи:
 - 1.6 Спів у групі,
 - 2.5 Гра-дзеркало,
 - 3.2 Енергія всередині 3.3 Дерево на вітрі
 - 4.3 Спільна робота
 - 5.5 Просто слухай
 - 5.9 Спирайся на мене
 - 6.3 Захищаю себе
- 7.1 Ніхто не усвідомлює, що я можу

1. Вступ до другої вправи:
2. Поясніть, що на виконання цієї вправи відведено 15 хвилин.
3. Цього разу групи працюватимуть з різними тематичними дослідженнями: Група А обговорюватиме тематичне дослідження 3. Група В обговорюватиме тематичне дослідження 1. Група С обговорюватиме тематичне дослідження 2.
4. Запросіть кожну групу обрати один або кілька заходів із сесії 13:
5. 1.6 Спів у групі, 2.5 Гра-дзеркало, 3.2 Енергія всередині, 3.3 Дерево на вітрі, 4.3 Спільна робота, 5.5 Просто слухай, 5.9 Спирайся на мене, 6.3 Захищаю себе, 7.1 Ніхто не знає моїх здібностей
6. Попросіть кожну групу розглянути свій захід і обговорити, як персонал ДДП може забезпечити інклюзивність у контексті відповідного тематичного дослідження. Наприклад, доступ для дитини з інвалідністю, повідомлення про те, що деякі діти не відвідують ДДП, бо бояться, що вони надто бідні, забезпечення рівного доступу до ДДП для дівчат і хлопців або наявність дітей-мігрантів, які говорять іншою мовою, ніж місцеві діти, що користуються ДДП. Заохочуйте їх знову використовувати модель STEP як довідковий інструмент.
7. Визначте будь-які конкретні виклики, пов'язані з різними контекстами, описаними в тематичних дослідженнях.
8. Використовуйте фліпчарт для запису результатів обговорення.
9. На пленарному засіданні підсумуйте основні висновки трьох груп щодо забезпечення інклюзії та недискримінації. Запишіть виклики, виявлені трьома групами, на фліпчарті з заголовком «Проблеми».

П Е Р Е Р В А

19. Підсумки навчання (30 хвилин)

 <ul style="list-style-type: none"> Надати контекст для тем, охоплених під час тренінгу 	 30 хвилин	 <ul style="list-style-type: none"> Примірники Операційних настанов для впровадження дружніх до дітей просторів у гуманітарних ситуаціях
---	---	---

Примітка для тренера:

Це коротка сесія, що розміщує тренінг у контексті уроків, винесених із практики ДДП. Її мета — згідно з цілями тренінгу — ознайомити учасників із тими факторами, які вплинули на розробку цього тренінгу.

- Слайд 77: Підсумки навчання
- Слайд РРТ 78: Підсумки навчання

1. Вступ до сесії:

Ця сесія — це підсумок вивченого матеріалу на основі досліджень і оцінок програм ДДП у різних умовах.

- Останні оцінки й аналіз досвіду впровадження ДДП висвітлили низку ключових питань. Одне з висновків (з оцінки, проведеної Колумбійським університетом і World Vision International) полягає в тому, що покращення якості програми та її відповідності місцевим умовам підвищує позитивний вплив на життя дітей і осіб, які за ними доглядають.
- Запитайте учасників, що означає цей висновок для їхньої роботи як менеджерів ДДП. Проведіть коротку презентацію, використовуючи РРТ 93. Сесія 17: Підсумки навчання.
 - Планування якісних заходів має бути високим пріоритетом у плануванні та реалізації.
 - Вкрай важливо враховувати особливі потреби дітей та їхніх опікунів, які користуються ДДП. Програми ДДП не повинні бути однаковими для всіх.
 - Залучення громади має вирішальне значення для успіху ДДП. Воно сприяє кращому розумінню питань захисту дітей та відповідних заходів реагування серед громади. Воно також дає змогу менеджерам ДДП реагувати на місцеві потреби.
 - Необхідні нові підходи до ДДП в умовах міського середовища, де складніше залучити дітей і де існують більш складні ризики для їхнього захисту.
- Зазначте, що два нові напрями поточних досліджень щодо ДДП базуються на цих ідеях. Перше дослідження спрямоване на те, щоб визначити, що саме є якісною організацією заходів для дітей, шляхом порівняння різних планів діяльності. Друге дослідження стосується оцінки ефективності витрат на ДДП, щоб підтримати адвокаційну діяльність і потенційне масштабування послуг.

5.

6. Завершіть сесію поясненням, що фокус нашого Інструментарію для ДДП — це забезпечення якісних дружніх до дітей просторів з урахуванням різноманітних потреб дітей і молоді та вимог конкретного контексту. Ми спиралися на найкращі практики, сформовані на основі отриманих уроків, і деякі сесії цього тренінгу розроблені відповідно до цих принципів.

20. Організація структурованих заходів (60 хвилин)

 <ul style="list-style-type: none"> Надати учасникам можливість обрати заходи з Каталогу заходів для ДДП Практикувати використання форми планування заходу відповідно до різних вимог програми 	 60 хвилин	 <ul style="list-style-type: none"> Аркуші для фліпчарту Маркери Примірники каталогу заходів для ДДП Друковані примірники форми планування заходу з Каталогу заходів для ДДП Ручки
---	---	---

20.1. Форма планування заходу

Сесія 1: Психосоціальна тема:	Час	Матеріали / Простір	Адаптація	Фасилітатори
Вступний захід:				
Основний захід та/або вільна гра:				
Завершальний захід:				
Міркування:				
Сесія 2: Психосоціальна тема:	Час	Матеріали / Простір	Адаптація	# Фасилітатори
Вступний захід:				
Основний захід та/або вільна гра:				
Завершальний захід:				
Міркування:				
Сесія 3: Психосоціальна тема:	Час	Матеріали / Простір	Адаптація	# Фасилітатори
Вступний захід:				
Основний захід та/або вільна гра:				
Завершальний захід:				
Міркування:				

- Слайд РРТ 79: Організація структурованих заходів

20.2. Вступ до сесії:

Ця сесія присвячена плануванню структурованих заходів. До цього моменту ми сподіваємось, що ви вже ознайомлені з Каталогом заходів для ДДП (та з Операційними настановами для ДДП у гуманітарних ситуаціях, які його супроводжують). До цього часу ми використовували каталог для вибору окремих заходів. Але в цій сесії ми зосередимося саме на питаннях планування заходів для ДДП.

1. Поясніть: У вступі до Каталогу заходів для ДДП (див. розділ А. Вступ до каталогу) подано рекомендації для користувачів. Він містить докладну інформацію про сім психосоціальних тем, про які ми говорили під час сесії 13, а також пояснюється, чому ігрова діяльність важлива для життя дітей. Окремий розділ також присвячено інклюзії.
2. Поясніть: У цій сесії ми зосередимося на формі планування заходу (яка є в розділі В Каталогу).

- Слайд РРТ 80: Форма планування заходу

Ця форма є інструментом для планування, розробленим для фасилітаторів. Вона створена для того, щоб допомогти у прийнятті рішень щодо того, які заходи будуть проводитися. Це передбачає врахування необхідних матеріалів, кількості фасилітаторів і можливих адаптацій, щоб усі діти, які відвідують захід, могли повноцінно брати участь. Ми вважаємо, що вам як менеджерам буде корисно попрактикуватися у використанні цієї форми, щоб у разі потреби ви могли ознайомити з нею свій персонал. Вона також слугує зручним інструментом для моніторингу.

3. Роздайте учасникам копії форми планування заходу та дайте їм кілька хвилин, щоб ознайомитися з нею. Переконайтеся, що всі учасники також мають доступ до Каталогу заходів для ДДП.
4. Поясніть учасникам, що каталог містить як заходи, які можна реалізовувати послідовно, так і окремі (самостійні) заходи.

- Слайд РРТ 81: Заходи ДДП у каталозі
- Слайд РРТ 82: Сесія 18: Послідовні заходи
- Слайд РРТ 83: Сесія 18: Окремі заходи

20.3. Групова робота – планування сесій

1. Попросіть учасників працювати в парах у межах своїх груп А, В і С та використати форму планування заходу, щоб спланувати три сесії, які відповідатимуть умовам тематичних досліджень:

- Слайд РРТ 84: Робота в парах

- Пари з групи А використовують тематичне дослідження 1: Уявіть, що ви плануєте три сесії для завершення програми заходів із дітьми, які відвідували ДДП протягом шести тижнів. Уявіть, що ви плануєте три сесії для завершення програми заходів із дітьми, які відвідували ДДП протягом шести тижнів.
 - Пари з групи В використовують тематичне дослідження 2: Уявіть, що ви плануєте три сесії для дітей, з якими знайомі лише тиждень. Це означає добір трьох відповідних заходів із каталогу для цього етапу роботи.
 - Пари з групи С використовують тематичне дослідження 3: Уявіть, що ви плануєте три сесії, на які, ймовірно, щоразу приходимуть різні діти. Це означає добір трьох відповідних заходів із каталогу саме для такого формату участі.
2. Попросіть пари заповнити форму планування заходу, зазначивши час, матеріали та простір, адаптації та кількість фасилітаторів. Нагадайте учасникам, що за потреби вони можуть скористатися вступом до Каталогу заходів для ДДП як інформаційним ресурсом.

20.4. Прогулянка галереєю

- Слайд РРТ 85: Прогулянка галереєю

1. Попросіть усіх прикріпити свої плани на стіну, згрупувавши їх за групами А, В і С.
2. Запросіть усіх учасників разом пройти «галереєю». Зупиняючись біля кожної групи планів, запрошуйте до коментарів щодо представлених матеріалів.
3. Завершіть сесію, нагадавши учасникам, що форми планування заходів важливі також для менеджерів ДДП — як джерело ключової інформації для моніторингу програмної діяльності. Поясніть, що саме цьому питанню буде присвячена наступна сесія.

Л А Н Ч

21. Моніторинг та оцінювання

 <ul style="list-style-type: none"> Посилити спроможність до моніторингу та оцінювання ДДП у різних контекстах. 	 75 хвилин	 <ul style="list-style-type: none"> Аркуші для фліпчарту Маркери Копії тематичних досліджень І і 3
---	---	--

21.1. Вступ до сесії:

- Слайд РРТ 86: Моніторинг та оцінювання

Система моніторингу та оцінювання (МО) має бути розроблена та інтегрована в процеси планування й реалізації всіх проєктів і програм — ДДП не є винятком. Ця сесія розглядає ключові аспекти моніторингу та оцінювання, що стосуються ДДП.

- Проведіть коротку вправу-енерджайзер, оскільки ця сесія проходить одразу після обіду. Оберіть веселий захід з Каталогу заходів ДДП.
- Проведіть презентацію, щоб ввести тему моніторингу й оцінювання.

- Слайд РРТ 87: Чому моніторинг та оцінювання

- Поясніть, що відмінності між типами ДДП впливають на те, як планується та впроваджується моніторинг та оцінювання. Це і є основний акцент цієї сесії. (Слайд РРТ 106: Сесія 19: ДДП та МО)

- Слайд РРТ 88: ДДП та МО

- Тепер перейдіть до обговорення моніторингу. Під час загального обговорення попросіть учасників визначити перелік основних аспектів ДДП, які слід відстежувати в процесі моніторингу. Запишіть їх на аркуші фліпчарту.
- Після завершення списку попросіть учасників пояснити призначення кожного з пунктів.

- Слайди 89–93: Моніторинг ДДП

Примітка для тренера:

Додаткову інформацію щодо реєстрації та обліку відвідуваності, а також труднощів, пов'язаних із «подвійним підрахунком», дивіться в розділі 2 Операційних настанов для впровадження дружніх до дітей просторів у гуманітарних ситуаціях.

Якщо учасники хочуть отримати зразки форм для моніторингу, вони доступні у виданні: World Vision International та Columbia University у співпраці з Save the Children і UNICEF (2015), Evaluation of Child Friendly Spaces: Tools and Guidance for Monitoring and Evaluating CFS.

Покликання: <https://www.wvi.org/disaster-management/publication/evaluation-child-friendly-spaces>

6. Тепер запитайте учасників у форматі пленарного обговорення, чи можливо здійснювати моніторинг усіх цих аспектів ДДП у різних типах середовищ — тривалих, короткострокових чи мобільних.
7. Правильна відповідь має бути: так! Інструменти та процеси моніторингу повинні бути розроблені з урахуванням цього різноманіття умов. Головне — щоб вони дозволяли персоналу збирати базову інформацію про ДДП, але водночас були достатньо простими для використання фасилітаторами з різним рівнем досвіду.
8. Тепер перейдіть до обговорення оцінювання. Попросіть учасників описати три рівні, на яких може бути проведена оцінка ДДП.

- Слайд РРТ 94: Оцінка ДДП
- РРТ 95- 97: Результати, наслідки, вплив

9. Поясніть: Менеджери ДДП найчастіше зосереджуються на оцінці своєї роботи на рівні результатів (outputs) і наслідків (outcomes). (Використовуйте слайди 116–121), щоб навести приклади індикаторів результатів і наслідків, а також пояснити, як перевіряються ці індикатори (тобто, як дізнатися потрібну інформацію).

- РРТs 98–103: Приклади

Примітка для тренера:

Таблиці з додатковими прикладами індикаторів результатів (outputs) і наслідків (outcomes), а також способами їх перевірки, наведені в розділі 2 Операційних настанов для впровадження дружніх до дітей просторів у гуманітарних ситуаціях.

21.2. Робота в групі

- Слайд РРТ 104: Оцінювання ДДП у різних типах контекстів
- РРТ 105 та 106: Оцінювання на рівні результатів (outputs) та наслідків (outcomes)
- Слайд РРТ 107: Робота в групі

1. Розділіть учасників на чотири групи
2. Дві групи працюють із тематичним дослідженням 3 (мобільний формат). Інші дві групи — з тематичним дослідженням 1 (постійний формат). Попросіть групи скласти план оцінювання для кожного з контекстів, враховуючи, що у випадку «мобільного» формату акцент робиться на результатах, а для постійного формату — на оцінюванні наслідків (outcomes). Попросіть їх записати свої плани на аркушах фліпчарту. Дайте їм 30 хвилин на опрацювання плану.
3. Коли групи завершать, попросіть їх прикріпити плани на стіну – дві, що стосуються мобільного формату, разом, і дві, що стосуються тривалого формату, також разом.
4. Зберіться навколо планів і попросіть учасників з кожної групи прокоментувати власний план і порівняти його з іншими.

П Е Р Е Р В А

22. Проблеми

 <ul style="list-style-type: none"> Розглянути вибрані проблеми зі списку, сформованого під час тренінгу, та визначити реалістичні відповіді й наслідки для управління ДДП. 	 30 хвилин	 <ul style="list-style-type: none"> Аркуші для фліпчарту Маркери
---	---	--

- Слайд РРТ 108: Проблеми
- Слайд РРТ 109: Робота в парах

- Вступ до сесії: Протягом останніх трьох днів ми обговорювали широкий спектр викликів, пов'язаних із організацією та впровадженням ДДП. Тож ми хочемо присвятити трохи часу їхньому перегляду та обміркувати наслідки для планування та реалізації програм.
- Запросіть учасників попрацювати в парах протягом двадцяти хвилин. Попросіть їх обрати три найважливіші проблеми зі списку, сформованого за останні три дні.
- Для кожної з проблем запропонуйте напрацювати досяжне рішення, яке можна втілити в польових умовах. Після цього складіть перелік усіх змін у реалізації програм, які були б необхідні для впровадження цього рішення. Запишіть обговорення на аркуші фліпчарту у трьох колонках:

Проблема

Досяжне рішення

Наслідки для управління
ДДП

- Розмістіть фліпчарти на стінах. Запросіть учасників пройти «галереєю» та ознайомитися з напрацюваннями. Зверніть увагу на ті проблеми, які були обрані кількома парами. Запросіть коментарі щодо результатів.

23. Подальші кроки – рефлексія та навчання (30 хвилин)

 <ul style="list-style-type: none"> Надати учасникам можливість узагальнити отримані знання під час тренінгу. 	 30 хвилин	 <ul style="list-style-type: none"> Відсутні
---	---	--

- Слайд РРТ ІІ0: Подальші кроки – рефлексія та навчання
- Слайд РРТ ІІІ: Робота в парах

- Попросіть учасників об'єднатися в пари.
- Запропонуйте кожній парі обговорити три речі, які були для них важливими під час тренінгу:
 - Одна річ, якій вони навчатимуть або орієнтуватимуть інших;
 - Одна річ, яку вони впровадять у своїй повсякденній роботі;
 - Одна річ, яку вони дізналися про себе у зв'язку з м'якими навичками, які можна використати в особистому та професійному житті (наприклад, вміння вирішувати проблеми, успішно презентувати, встановлювати зв'язки з іншими тощо).
- Після обговорення в парах у пленарному форматі запросіть охочих поділитися прикладами своїх особистих зобов'язань.

24. Оцінювання тренінгу та завершення (30 хвилин)

 <ul style="list-style-type: none"> Надати учасникам можливість узагальнити отримані знання під час тренінгу. 	 30 хвилин	 <ul style="list-style-type: none"> Форми оцінювання –або посилання на онлайн-опитування Сертифікати участі (якщо передбачено)
---	---	---

- Слайд РРТ ІІ2: Оцінка і завершення
- РРТ: ІІ3: Дякуємо

- Роздайте учасникам форми оцінювання для заповнення.
- Вручіть сертифікати участі, якщо застосовно.
- Оберіть заключну вправу із Каталогу заходів для ДДП, щоб завершити воркшоп.

1. This translation was not created by the Red Cross Red Crescent (RCRC) Movement MHPSS Hub. The MHPSS Hub is not responsible for the content or accuracy of this translation.

2. This publication was translated with the financial support of the European Union. Its contents are the sole responsibility of the Red Cross Red Crescent (RCRC) Movement MHPSS Hub and do not necessarily reflect the views of the European Union.

1. Цей переклад не було створено Міжнародним центром ПЗПСР руху Червоного Хреста та Червоного Півмісяця (ЧХЧП). Центр ПЗПСР не несе відповідальності за зміст або точність цього перекладу.

2. Ця публікація була перекладена за фінансової підтримки Європейського Союзу. Зміст перекладу є виключною відповідальністю Центру ПЗПСР руху Червоного Хреста та Червоного Півмісяця (ЧХЧП) і не обов'язково відображає погляди Європейського Союзу.